

Älvsborgarna

Göteborgs garnison

NR 1 • 2020

1940-2020

- **Ny i Amfibiekåren**
- **Själavård i Mali**
- **Länsstyrelsen håller ihop länets civilförsvaret**
- **Kamratföreningarnas verksamhet**
- **Göteborgs betydelse och behov av Försvarsmaktsförband**

Peter Fredriksson C FömedC

Livet främst – STARKARE TILLSAMMANS

Hösten 2019 noterade FömedC rapporterna om en influensa i Kina. Långt borta, men en del funderade på om den skulle spridas till Sverige.

Fältsjukhuset började på eget initiativ planera för hur vi skulle kunna anpassa fältsjukhuset till en Pandemi. Ett handlingskraftigt och förutseende agerande.

I april 2020 hade Pandemin på allvar kommit till Sverige och FömedC har nu upprättat två stycken Fältsjukhus (ett i Sthlm/Älvsjö och ett vid Östra Sjukhuset i Gbg).

Expertstöd har lämnats till Socialstyrelsen och Högkvarteret (HKV) från vår stridskolas breda och djupa kompetens.

Liv har räddats och vi tillsammans har gjort skillnad.

Jag är därför mycket stolt och tacksam för alla de insatser som har genomförts från Försvarsmedicincentrum.

Vi har visat att vi levererar och är beredda när det gäller. Vi har anpassat oss och agerat snabbt och professionellt.

Covid 19 blev en pandemi. En attack som kom plötsligt och blev global den kom först osynlig och har i maj 2020 krävt minst 4000 liv i Sverige. Vi är nu i ett uthållighetsskede och är fortsatt insatta.

Vi fortsätter stödja samhället och räddar liv.

För mig har det bekräftats att vi måste ständigt vara beredda på allt och inneha en bred kompetens. Det innebär att vår utveckling aldrig stannar upp och vår vilja och förmåga till förändring till nya lägen kommer att provas under långtid.

Vårt goda samarbete med 1. Amfibieregimentet (AMF 1) har givit frukt och vi har

nu en utbildningsbataljon tillsammans som är redo att ta emot nya rekryter i augusti 2020. I vår tillväxt ökar vi inledningsvis mot ca 400 värnpliktiga de närmaste åren. En viktig förutsättning för återväxt och bemanning av våra krigsförband.

Vårt goda samarbete med Elfsborgsgruppen MRV och Hemvärnet som vi dessutom i år gratulerar till 80 år, innebär att vi nu under 2020 kan påbörja en taktisk spridning med nya "Älvsborgshus". Plötsligt händer det! Försvarsmaktens tillväxtpaket Göteborg blir ett faktum och innebär så mycket möjligheter inte minst med den upprustning och utbyggnad av våra fem skjutfält som nu skall ske de närmaste åren.

Vi är starkare tillsammans och vi måste ständigt vara beredda.

Att både ha viljan och en djup kompetens är viktig när vi nu skall öka vår sjukvårds förmåga och säkerställa ett gränslöst samarbete inom Totalförsvaret och i det nordiska samarbetet NORDEFCO.

Framtiden med utveckling av nya sjukvårdsbataljoner och ett fokus på Försvarsmedicin och sjukvård från både Försvarsmakten och hela samhället är relevant-realistiskt och på riktigt. I denna tid under angrepp räddar vi liv och tillsammans är vi alltid starkare.

Fortsätt vara lagspelare och håll ut.

Ta hand om dig själv, dina nära och kära här och nu, jag tror på framtiden och FömedC i Göteborgs Garnison.

Önskar er alla en bra sommar med återhämtning. Tack alla medarbetare för att ni finns och er insats för Sverige.

**PETER FREDRIKSSON - ÖVERSTE
CHEF FÖRSVARSMEDICINCENTRUM
CHEF GÖTEBORGS GARNISON**

ÄLVSBOGARNNA är ett samarbete mellan Göteborgs garnison/Försvarsmakten, Elfsborgsgruppen/ Försvarsmakten (kontaktperson Dan Nilsson, 0709-458956), Kunglig Älvsborgs Regementes Kamratförening (kontaktperson Lars Rehn, 033-41 49 43) och Göteborgs Garnisons kamratförening. Vidare medverkar traditionsföreningarna genom FVMA och Garnissonssällskapet Göteborg. Redaktör är John-Olov Fridh, john-olov.fridh@hotmail.com, Göteborgs Garnison, Box 5155, 426 05,V Frölunda. Ansvarig utgivare är Bengt Delang.

Tidningen är politiskt oberoende och syftar till att verka för att ena och stärka måluppfyllelsen i Göteborgs garnison och dess kamratföreningar. Vidare skall Älvsborgarna öka omvärldens kunskap om Garnisonen, dess enheter och deras uppdrag. Debattartiklar speglar inte tidningens åsikter utan är debattörernas egna ståndpunkter.

Layout: Studio MT.
Tryckt inom EU av Sandstens Tryckeri AB 2020.

Tidningen stöds av Föreningen för Göteborgs Försvar.

Omslagsbilden: I år byggde Hemvärnet fältsjukhus, förra året släcktes en stor brand. Hemvärnet en pigg 80-åring. Foto: Jimmy Croona/ Försvarsmakten

Äldre utgåvor av tidningen är lagrade på gsgbg.se under Media.

Korum vid uppställning

Militär själavård i Timbuktu:

Gudstjänst, dans, samtal och goda kakor

Det svenska FN-bidraget Mali 10 bestod av en kontingent innehållande ett underrättelseförband och en nationell stödenhet för logistik. Förbandet tjänstgjorde i MINUSMA mellan maj och december 2019. Huvuddelen av den svenska styrkan var förlagd i Timbuktu och en mindre del i huvudstaden Bamako.

Militär själavård innebär omsorgen om den enskilda soldaten eller officeren som ofta befinner sig i en tuff miljö med många existentiella och etiska frågor. Därför har Svenska kyrkan sedan 1535 då Gustav Vasa kommenderade in präster i sjöförsvaret avdelat präster för tjänst i Försvarsmakten.

Under insatstiden i Timbuktu har kapellet varit en naturlig samlingspunkt för alla som tjänstgjorde vid Mali 10. Det har spelats musik, tänts ljus, genomförts samtal eller att man bara sökt sig till kapellet för en stund av stillhet och ensamhet, något som är ett undantag på en militärförläggning.

Varje vardag har det ringts till mor-

gonbön eller sambandsprov med högre chef som man skulle kunna uttrycka det på militärt fackspråk.

Mötet med en afrikansk kristendom

Ett uppskattat inslag har varit olika utbyten med andra länder på Super Campen där vi varje söndag besökt någon av de andra ländernas gudstjänster och en gång i månaden haft en gemensam gudstjänst för alla. Ett besök hos Ghana eller Liberia innebär mycket glädje, dans och musik. Men också hög volym i högtalarna och en rejäl predikan på 35 minuter. Den

Forts. nästa sida

Forts. från föregående sida

gästfrihet och gudstjänstglädje som våra afrikanska kamrater bjudit på kommer vara ett kärt minne för många.

Korum

På söndagarna kl. 19 har juridiske rådgivaren Tomas troget ringt i klockan och kallat till Korum och det har samlats omkring 30 personer för att besjunga och ta emot nattvard. Erik från sjukvårdspluton har ofta varit kantor och spelat och sjungit. Många andra har också hjälpt till med textläsning, böner, sång och trumpet. Ett uppskattat inslag har även varit de färska kakor som serverats till kyrkkaffet. Efter korumet har jag gått runt och delat ut de överblivna kakorna till vakten eller andra i tjänst.

Dop och Konfirmation

Under fem veckors tid samlades en samtalsgrupp kring kristen tro. Detta ledde till att en soldat döptes och fyra konfirmerades. Vid de olika tillfällena talades det om olika teman såsom bibeln, Jesus och döden. Inför varje gång fick deltagarna några texter att läsa och bibelställen att titta på som sedan blev föremål för samtal och reflektion. I ett fullsatt kapell med mycket sång och musik genomfördes så gudstjänsten.

Samtal och möten

En annan viktig del av själavården har varit att bedriva en uppsökande verksamhet och på så sätt lärt känna de glädjeämnen och utmaningar som soldater och officerare stött på. Ofta har goda samtal uppstått spontant på en promenad runt Campen, i matsalen eller i ett av försvarstornen. Mycket händer under en insats både på plats i området och där hemma. Då kan det vara skönt att söka stöd hos någon professionell själavårdare som är van att möta människor i livets alla skeden.

Om du vill veta mer:

<https://blogg.forsvarsmakten.se/malibloggen/>

JERKER SCHMIDT
PASTOR MALI 10

Pastorskollor från Nigeria, Liberia och Ghana.

Fullsatt kapell

FAKTA

Bakgrund till konflikten i Mali

Startade 17 januari 2012 då Tuareggerillan i norra Mali gjorde uppror mot regeringsarmén. Gerillan erövrade tre av landets norra provinser och utropade en oberoende nation, Azawad. Malis armé, som var besvikna på att de inte fått vapenkraft nog att bekämpa gerillan, svarade med att i mars 2012 genomföra en regeringsskupp och att störta president Amadou Toumani Touré. De lyckades dock inte slå tillbaka gerillan i norr, som tvärtom stärkte sin ställning i regionen. Efterhand manövrerades MNLA ut av väpnade islamistgrupper som Ansar al-Din och AQIM vars mål är att införa sharialagar.

När dessa avancerade söderut mot Bamako ingrep fransk och västafrikansk militär och drev ut islamist-gerillan i öknen. Ett fredsavtal slöts i juni 2013 med tuaregrebellerna och i juli hade läget stabiliserats så att det blev möjligt att arrangera presidentval.

MINUSMA

Den 25 april 2013 antog FN:s säkerhetsrådsresolution 2100, som med stöd av FN-stadgans kapitel VII inrättade en FN-ledd stabiliseringsinsats i Mali, Minusma (United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali*). Den 1 juli 2013 integrerades de västafrikanska ländernas stödsats Afismas militära styrkor i FN-insatsen.

I resolution 2100 bemyndigades Minusma att vidta alla nödvändiga för att avskräcka från hot och för att förhindra väpnade gruppers återkomst till främst norra Mali. Mandat gavs även för alla nödvändiga åtgärder till skydd av civila som löpte överhängande risk att utsättas för fysiskt våld samt för att skydda FN-anläggningar och utrustning och för att säkerställa FN-personals rörelsefrihet.

Pastorer från Mali

Fältsjukhus i Göteborg och Stockholm

Lägesrapport från Första Sjukhuskompaniet avseende verksamhet vid Älvsjö sjukhus i Stockholm och Sjukhuset Kronan i Göteborg

Sjukhuset Kronan indockat i Sahlgrenska Östra sjukhuset.

Den 18 mars fick Första sjukhuskompaniet order att gå mot Ärna flygbas i Uppsala och upprätta ett fältsjukhus där. Redan samma dag fick vi understöd på garnisonen med packning, lastning och truckförare ur Elfsborgsgruppen och 43:e skärgårdsbataljonen.

Cheferna för Sjukhuset 1-Kronan, Kn David Karlström och Fj Christopher Pettersson. Foto Gustaf Ljunggren

Den 22 mars kallades en tillfällig sammansatt kompaniledning in på order av Västra militärregionen för att Andra sjukhuskompaniet skulle upprätta ett fältsjukhus vid Östra sjukhuset i Göteborg under ledning av Kn Henrik Wigren och Kn Elin Vilhelms-son.

Den 23 mars fick Andra sjukhuskompaniet utökat understöd av Elfsborgsgruppen och 43:e skärgårdsbataljonen med allt från truckförare, tältbyggare, kok och transporter för att nämna några. Drygt en vecka senare var sjukhuset Kronan klart tack vare en enorm insats och ett gott samarbete.

Uppgiften Ärna flygbas utgick och ersattes istället med att upprätta 30 intensivvårdsplatser (IVA) i moduler samt en operationssal som byggdes upp i nya Älvsjö sjukhus i Stockholmsmässan. Här har vi utbildat huvudinstruktörer från sjukvården på vår

utrustning, varit logistikstöd och medicinsk rådgivare till Mellersta militärregionen och Region Stockholm på plats. Första sjukhuskompaniet har nu löst sin huvuduppgift och vi har endast personal i jour och beredskap. Samarbetet mellan Region Stockholm, Mellersta militärregionen och Första sjukhuskompaniet har och fungerar mycket väl.

Första sjukhuskompaniet leder sedan den 3 april verksamheten på både Älvsjö sjukhus och sjukhuset Kronan.

På Sjukhuset Kronan vid Östra sjukhuset har IVA-avdelning Kronan varit i bruk med IVA-platser vid några tillfällen. Första sjukhuskompaniet genomför nu förebyggande underhåll och drift dygnet runt med underställd driftspersonal från andra förband. Vårdavdelning är även den upprättad och kan tas i bruk vid behov.

Sjukhuset Kronan har växt till ett riktigt fältsjukhus nära sammankopplat i Östra sjukhuset.

Vi är mycket stolta och tack-samma för allt det hårda arbete som lagts ner och nu genomförs för att stödja samhället under denna insats och vi vill tacka Elfsborgsgruppen och 43:e skärgårdsbataljonen samt övriga stödande enheter och förband som gjort det här möjligt.

Nu fortsätter vi vårt stöd till samhället tills vidare.

Med tacksamma hälsningar

KN DAVID KARLSTRÖM
TJF CHEF 1.SJUKHUSKOMPANIET/
CHEF 2.SJUKHUSKOMPANIET

FJ CHRISTOPHER PETTERSSON
STF KOMPANICHEF 1.SJUKHUSKOM-
PANIET

Ny i amfibiekåren: Tankar och intryck

Tisdagseftermiddag och bataljonsrapport. Det redovisas, lyssnas och förs anteckningar. Som ny i bataljonsstaben är jag inte insatt i alla ämnen och uppgifter som avhandlas men jag förstår snabbt att många av projekten är mycket stora och att det ligger mycket arbete bakom. Vissa av uppgifterna borde beredas på en högre nivå än vår men än finns ingen amfibieregementsstab i Göteborg.

Målet med vårt arbete är tydligt: Etablera en ny typ av amfibiebataljon och i förlängningen återupprätta ett amfibieregemente i Göteborg. En ofantlig stor uppgift. Varje gång jag tänker på det så översköls jag av känslan av att vara en del av någonting större. Chefen gör klart för mig att det finns bara en väg att gå och den är framåt. Det tar inte lång tid innan jag förstår att det inte bara är framåt som gäller, utan framåt i maxfart.

En dag på jobbet!

Jag har aldrig varit på en arbetsplats med sådan framåtanda och framtidstro som den på amfibieneheterna i Göteborg! Det är tydligt att ambitionerna är höga vilket både hörs och syns. Det är också därför som jag med säkerhet vet att uppgiften kommer bli löst, dessa individer kommer inte acceptera någonting annat.

Under mina snart fyra månader på plats i Göteborg så har jag många gånger frågat mig själv vad det är för gång som jag har kommit till. Dom pratar om att varje dag är amfibiemåndag, att inte vara en gös, att det ska genomföras amfibisk afton och att man ska akta sig för att bli akterseglad. Dom kavlar upp ärmarna till M90 lätt med den vita sidan utåt, bär (nästan) alltid basker oavsett verksamhet och dom pratar om Torleif som att han vore Gud. Efter åtta år i armén så har det blivit vissa kulturkrockar och jag fått

”

Det är tydligt att ambitionerna är höga vilket både hörs och syns

lära mig, förutom nya reglementen, en del förbandsspecifika uttryck och seder. Även om jag i början fann vissa saker annorlunda och inser att det är fullt av lokala seder i amfibiekåren som ständigt är under förändring så har mina kollegor alltid varit välkommande.

Första kontakten med amfibie var som kadett. I

skolan stack amfibiekadetterna ut. De hade god fysik, de var fältstarka och stolta men framför allt så var de goda kamrater. Dessa egenskaper kände jag igen hos soldaterna när jag fick förmånen att följa med 3.utbildningskompaniet ut i skärgården då det övades plutonsanfall. Dagen började med ordergivning, därefter ilastades båtarna och plutonen påbörjade uppsutten marsch. Hög sjö gjorde att många av soldaterna mårde väldigt illa i båten, stridsvärdet sjönk succesivt. Plutonen landsattes på en ö för att därefter vada över till en annan. Att stövlarna var påtagna hjälpte föga när vattnet gick upp till knäna. Meningen var att det skulle bytas om till torra kängor efter övergången men när planen möter verkligheten...

Med blöta stövlar, stridsutrustning och tung uppdragssäck påbörjas anfallet som varade i flera timmar. Soldaterna kämpade ihärdigt och målmedvetet över kala klippor och i motvind tills att fienden var nedkämpad. Soldaterna var kanske inte fullfjädrade i sin stridsteknik men stridsviljan var hög. Inte en enda gång under anfallet var det någon som klagade. Båda fänrikarna gjorde bra ifrån sig och kompanichefen verkade vara nöjd. Det som slog mig starkast var soldaternas motivation att vara sin chef till lags och att lösa uppgiften.

På fredagar springs det snabbmarsch. Härligt. Senaste gången så blev en soldat trött och skrek att han inte orkade mer. Resten av gruppen

Löjtnant Henning

Ovan: Landstigning

Nedan: Ordergivning för plutonsanfall

gjorde det väldigt tydligt att alla skulle med, fattade tag om kamraten och hjälpte denne hela väg in i mål. Även om dom inte klarade tiden så genomförde dom snabbmarschen tillsammans som en grupp. Återigen så visade sig kamratskapet. Nästa gång kommer dom att klara tiden.

Mina tankar och intryck under den första tiden är väldigt positiva. Framför allt är jag mycket glad att få ta del i gemenskapen och kamratskapet och det är med stor ödmjukhet som jag tar mig an utmaningen att bli amfibieofficer. Jag är väl medveten om att min resa är lång och att den kräver att jag lägger både hjärta och själ i uppgiften för att bli amfibie och anamma kårens anda, seder och bruk.

Jag vill också passa på att tacka vår systerbataljon på Berga, utan ert understöd så skulle det inte gå att åter skapa regementet i Göteborg.

LÖJTNANT VICTOR HENNING,
nykommen till kåren och
blivande robotplutonchef i Göteborg.

Tiden går fort när man har det kul!

Kamrater

En fantastisk tid börjar gå mot sitt slut, både som Chef för Elfsborgsgruppen men även som anställd i Försvarsmakten. När jag tittar tillbaka känner jag hur mycket bra och spännande saker som hänt och fantastiska tider man fått uppleva både hemma och utomlands.

Försvarsmakten är en fantastisk organisation där man får varva skolutbildning med att praktisera sina nya kunskaper. Individen har nästan obegränsat med möjligheter att både inom funktioner och nivåer kunna utveckla sig, ett genialt system och jag har varit glad på jobbet varje dag!

Den sammantaget bästa tiden är nog

ändå min tid som Chef för Elfsborgsgruppen, mera än 10 år (för lång tid tycker nog en del). 2008 lämnade Erik Pousar över en välkött utbildningsgrupp och fyra bataljoner som i många fall låg långt framme, särskilt när det gällde strid inom ramen för fredstida lagar och samverkan.

Under åren jag fått vara Chef har vi

Vilken arbetsplats!

Bra chefer

infört mycket nytt. Nya avtal som idag omfattar 4–15 dagar övning, nytt ersättningssystem och det nya utbildningssystemet med KFÖ som är väl implementerat. Äntligen skapade vi möjligheter att genomföra övningar i förband, där chefer och soldater får möjligheten att verka under lite längre tid. KFÖ-systemet fungerar väl och skapar den utbildningssituation som är nödvändig för det nya hemvärnet. Vi har rekryterat och utbildat en CBRN-

plut och en GRKplut som är operativa och fungerar väl. Under denna tid har vi också direktutbildat rekryter vid vårt GU-kompani som utgjort ett bra tillskott till våra bataljoner.

Fortsatt finns det många stora utmaningar att lösa. En av det viktigaste tror jag är chefsförsörjning till förbanden. Detta kräver ett attraktivt system som går att kombinera med den civila gärningen och samtidigt ge den utbildningsnivå och erfarenheter som

Tack!

Vi minns Lars

Salut

våra soldater kräver. Idag har våra bataljoner mycket duktiga chefer på alla nivåer, många med gedigen erfarenhet både från nationell och internationell tjänst. Jag vågar här sticka ut hakan och säga att här har vi lyckats väl, ja kanske rentav har vi den bästa laguppställningen i landet!! Men magasinet med duktiga och välutbildade chefer är snart slut och nyckeln till att fortsatt kunna rekrytera och hålla en hög kvalitet på våra förband är att hitta ett riktigt smart system för chefsförsörjningen på alla nivåer.

1978 startade jag min militära bana som KB-elev vid I15. Plutonschef var en som många av er känner, Lennart Klevenparr, enligt mig en av de skickligaste jag möt i Försvarsmakten och

ett föredöme. Lennart värnade traditionerna på Regimentet och visade vad som förväntades av oss unga officerare. Att sedan få föra Älvsborgsregementets traditoner vidare och få jobba med kamratföreningen har varit en stor ära. 2019 fick jag motta Älvsborgs Regimentets Kamratförenings medalj vilket gladdde mig mycket. Stort tack för det.

Tråkigheter har det med varit och det jag starkast tänker på då är när vår vän och kollega Kn Lars Nilsson mycket hastigt gick bort alldeles för tidigt. Vi saknar dig Lars.

Hemvärnet utgör nästan hälften av insatsorganisationens totala personalstyrka ca 22 000 män och kvinnor. Idag har Elfsborgsgruppens ansvar för fyra väl fungerande Bataljoner 41–44, ett

Fest

undkompani med flygtropp, en CBRN-plut, en GRK-plut och förmåga att lösa uppgifter både på land och i skärgårdsmiljön.

Vi har även två av det absolut bästa musikkårerna i landet, Göteborg och Borås vilka troligen tillhör det mest insatta insatsförbanden. Båda musikkårerna har bjudit på mängder av fantastiska stunder och spridit god PR för HV, Försvarsmakten och EBG inom landet och vid spelningar utomlands.

Som ni säkert förstår är jag både stolt och glad att få ha varit utbildningsansvarig för dessa duktiga förband och träffat så mycket duktiga mäniskor som brinner för att bidra till Sveriges försvar och krishanteringsförmåga. Jag lämnar i augusti över befälet

Älvsborgs regementes fana (115)

Hemvärnssoldat Erik Pousar med stridskamrat Johan Zacharoff.
 Johan har rötter i Ryssland och hans anfader kom till Göteborg som en följd av slaget vid Svenskund 1790.
 I bakgrunden återfinns Ingela Danelius.

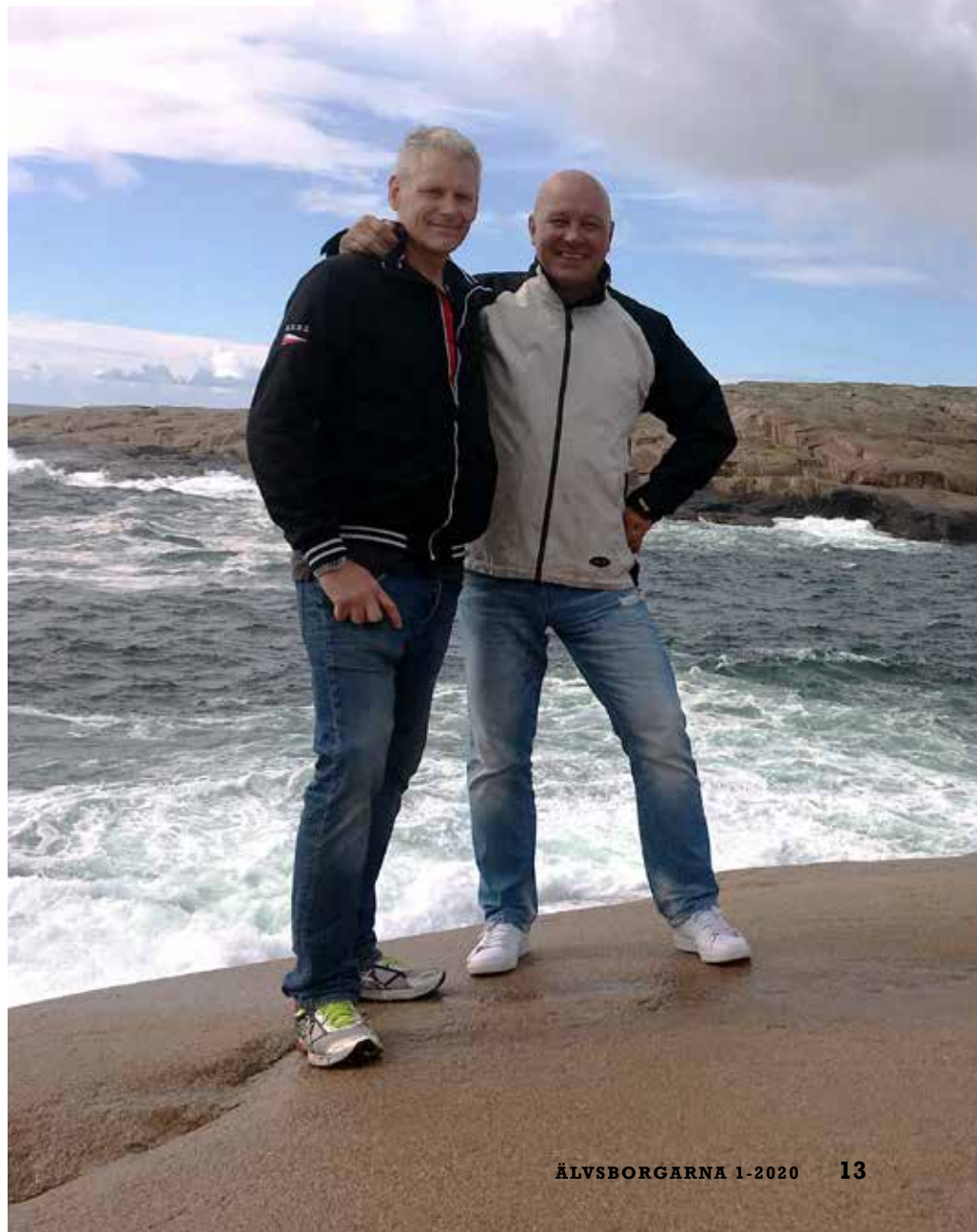
T.h. Mats stadigt bredvidalla åren

för Elfsborgsgruppen till Övlt Peter Forsberg och vill önska lycka till och hoppas du får en lika fin tid som jag haft. Jag kommer att sakna kamratskap, lojalitet, engagemang och alla goa skratten.

Jag vill avslutningsvis rikta ett jättetack till mina medarbetare vid Elfsborgsgruppen som med en mycket liten organisation och hög arbetsbelastning alltid levererar bra utbildning. Till er som är en del i våra förband eller stödjer vårt gemensamma mål att kunna leverera dugliga och välfyllda förband till Göteborg och Sjuhäradsbygden vill jag passa på att önska.

En riktigt trevlig sommar och lycka till.

LARS-GUNNAR OLSSON
C ELFSBORGSGRUPPEN

Nyorientering på Elfsborgsgruppen

I Älvsborgarna 2018-1 hade Elfsborgsgruppen en artikel om nya medarbetare, nu är det dags för en uppföljning. Förutom att flera tillkommit har det också varit trotjänare som avslutat sina aktiva karriärer eller bytt tjänst inom Försvarsmakten. Beror givetvis på hur man räknar men i stort är 3/4 av Elfsborgsgruppens medarbetare nya sedan 3 år tillbaks.

Av det gamla gardet återstår, i skrivande stund, 6 personer av gruppens cirka 25 medarbetare. Det har också fortsatt varit stora organisatoriska förändringar för Elfsborgsgruppen under de två år som gått t ex tillhör vi numera Västra militärregionen(MR V) och vi har tilldelats nya befattningar. I denna artikel ger vi utrymme åt de som fått förmånen att fylla ut de hål som tidigare medarbetare lämnat efter sig alternativt de nya hål som tillkommit då organisationen utvecklas för att möta våra nya utmaningar.

Vi börjar med **Stödsektionen på Elfsborgsgruppen**.

Sten Mehnert anslöt våren 2019 och har nu gjort sitt första år på Elfsborgsgruppen som logistikofficer mot 42. Hvbat. Han påbörjade sin militära bana i Boden på AF1/1.HKPSKV som Helikoptermekaniker. Efter värnplikten var han civil några år för att efter ett telefonsamtal packa väskorna och rycka in till Nordic Battlegroup med tjänstgöringsort Enköping och Ledningsregementet. Tiden i Enköping fick Sten att söka vidare inom Försvars-

makten till specialistofficersutbildningen 2011 på MSS Kvarn med inriktning Lätttskytte. Efter utbildningen blev det åter Lednings Regementet (LedR) där han blev kvar tills hemlängtan gjorde att han sökte sig till västkusten och Elfsborgsgruppen. Förutom att stötta 42.Hvbat med logistik har Sten en gedigen fordonutbildning och stöttar samtliga bataljoner med utbildning inom fordonstjänst.

Anders Larsson, en närking som sökt sig till västkusten och Göteborgs norra skärgård. Anders har ett förflutet som reservofficer inom infanteriet och en lång karriär inom Kumla kommun i arbetsledande ställning. Hans kontakt med Försvarsmakten och hemvärnet har varit via Örebro- Värmlandsgruppen där han varit aktiv många år. När flyttlasset gick till västkusten sammanföll det med vår annons av logistikofficer till 44.Hvbat. Sedan hösten 2019 är Anders en del av vårt team.

Malin Hansson började på Elfsborgsgruppen i april 2019, hon tog då över uppdraget som HR-handläggare för 41.Hvbat efter en mångårig trotjänare på gruppen, Eva Blackenfelt.

Malin har tidigare arbetat på bland annat Arbetsförmedlingen och som HR-handläggare på Skaraborgsgruppen, som bakgrund har hon en beten-
devetenskaplig utbildning och genomfört militär grundutbildning vid I19 i Boden.

Emmelie Gunnarsson kom också under våren 2019. Hon har ingen tidigare erfarenhet från Försvarsmaktens verksamhet utan hade arbetat på Arbetsförmedlingen under en längre period, där hon främst arbetat med ungdomar. Emmelie tog över uppdraget som HR-handläggare för 43 bataljon efter Pernilla Sigfridsson. Hon har inga gröna fingrar men försöker ändå odla blommor med varierat resultat.

För de som undrar är Pernilla fortsatt kvar i Försvarsmakten och arbetar på garnisonsenheten med idrott och friskvård.

Clara Berggren är sist in i rollen som HR-handläggare på Elfsborgsgruppen. Hon började i mars och arbetar mot 42.Hvbat. Clara har en högskoleutbildning med inriktning personal och har erfarenhet från bemanningsbranschen.

Sten Mehnert

Fr vänster Christer Granberg, Emmelie Gunnarsson, Clara Berggren och Malin Hansson

Fr v Gustaf Olsson-Peter Brevenborg

I utvecklingen av hemvärnet och dess förband är **materieltjänsten** en omfattande uppgift, bataljonerna har all sin materiel ”i bruk”. För att ge gruppen och förbanden en chans att lösa denna omfattande materielhantering tillfördes utbildningsgrupperna nya tjänster från 2018 – Materielredogörare. Elfsborgsgruppen har två stycken och hoppas att innan 2020 är till enda ha fyra stycken, en per Hvbataljon.

Gustaf Olsson, en sportintresserad kille från Göteborg arbetar som materielredogörare mot 41.a och 43.e Hemvärnsbataljon. Arbetsuppgifterna är att sköta krigsmaterielen på hemvärnsbataljonerna såsom materiel, fordon och GT. Innan detta kommer Gustaf från den civila marknaden som montör på Adient, som är underleverantör till Volvo. Gustafs militära bakgrund är att han började göra GUF 2013 och valde då att bli BV-förare och nu är han aktiv som BV-förare/soldat i 412 Insatskompani och det har han varit sen 2014.

Peter Brevenborg arbetar som materielredogörare mot 42.a och 44. Hvbataljon och är också aktiv i Hemvärnet och då inom 44.Hvbataljon med inriktning samband.

Från starten på 2020 har gruppen tillförts en ny, kombinerad, befattning Administratör/Förplägnadsinstruktör. Ett värdefullt tillskott för att stötta gruppen administrativt och utveckla förbandens förplägnadsförmåga. Tjänsten innehas av en av de få instruktörer som finns inom skräet, **Christer Granberg**. Christer började sin militära bana i ungdomshemvärnet som 15-åring och efter genomförd värnplikt vid F21 i Luleå som Förplägnadsgruppchef gick han åter in i hemvärnet och nuvarande 44:e bat.

Christer har en bred erfarenhet och har tjänstgjort i olika befattningar både nationellt och internationellt. Utöver sina erfarenheter inom försvarsmakten har han också stor erfarenhet från restaurangbranschen där han arbetat som kock, köks- och restaurangchef.

Fr v Mattias Kusthed och Patrik Ohlsson

Försvarsmakten och Hemvärnet har en angenäm uppgift att utöka sin rekrytering av soldater och sjömän till sina förband. För att säkerställa rekryteringen och möta det intresse från de som vill in i våra förband har vi vår senaste medarbetare som börjar hos oss den 1 juni, Jonna Strömgren, Rekryteringskoordinator på Elfsborgsgruppen. Hon kommer att arbeta med rekryteringsverksamhet och stödja förbanden och frivilligorganisationerna med i detta arbete.

Inom **Utbildningsavdelningen** har också skett förändringar då det bytts befattningar och nya medarbetare har tillkommit.

Michel Björnhall kom till gruppen efter sommaren 2018. Michel gjorde grundutbildning som Kustjägare på Ka1 under kalla krigets dagar i början på 1980-talet. Efter en lång civil karriär och engagemang inom Hemvärnet valde Michel möjligheten att genomföra specialistofficersutbildningen och en militär karriär på heltid som utbildningsofficer på gruppen. Michel arbetar som handläggare mot underrättelsekompaniet.

Carl Ralph har varit en del av Elfsborgsgruppen sedan 1999 då han började sin militära karriär som hem-

Carl Ralph

värnsungdom i Säve HemvärnsUngdom. Därefter genomfördes värnplikt på stadsskyttekompaniet vid Livgardet. Under de senaste åren har Carl jobbat som extra instruktör på huvuddelen av Elfsborgsgruppens övningar. Sedan förra sommaren är Carl anställd som utbildningsofficer med ansvar för bland annat introduktionsutbildningarna och tillförordnad bataljonshandläggare för 42. bataljon.

Mattias Kusthed anställdes vid Elfsborgsgruppen i februari 2019. Mattias utnämndes till fänrik vid Älvsborgs regemente (I15) 1993 och tjänstgjorde där till nedläggningen 1997. Därefter tillhörde han Södermanlands regemente (P10) fram till nedläggningen 2006 då han lämnade Försvarsmakten. Under åren 2006 - 2018 arbetade Mattias inom detaljhandeln som VD och regionchef. Mattias är bataljonshandläggare mot 41.Hvbataljon.

Senaste tillskottet till Utbildningsavdelningen är **Patrik Ohlsson**. En ”vildman” grundutbildad vid I20 som GRG gruppchef för att därefter gå Inf/Kav OHS i Umeå. Tjänstgjorde som sergent ett utbildningsår på Pansarvärnsrobot 56 pluton innan han omgrupperade till K4 i Arvidsjaur. Där blev han fänrik juni -90. Tjänstgjort

Forts. nästa sida

Fr.v. Anders Larsson och Michel Björnhall

Årets KFÖ för Skärgårdsbataljonen: Från ubåtsjakt till stöd åt samhället

Fältsjukhuset Kronan, Göteborg, Foto: 43.MHvbat

Bataljonens plan var att genomföra samövning med marinen under 7 dygn., med bataljonsstab inne 7 dygn och kompanierna inryckta tidsförskjutet

Beslut om inställd övningsverksamhet kom när övningen redan startat för delar av bataljonen.

Nytt Beslut

Ursprunglig stridsplan för ubåtsjaktövning HEIMDALL övergavs och vid första orderuttaget delgavs bataljonens DUC stridsplan NIDHÖGG. Bärande idé var att skapa högsta möjliga handlingsfrihet för högre chef med bataljonen. I den bedömningen låg att uppgiften om att upprätta ett fältsjukhus kom under onsdagen samt att ett bedöman-

Forts. från föreg. sida

som instruktör på pluton mellan 90–98 med ett avbrott för studier vid KHS AK på Karlberg. Utnämnd löjtnant juni -96.

Har en gedigen vinterkundskap både

John Halvarsson

från K4 och att Patrik är från Västerbotten.

Efter att ha varit civil sedan 1998 och jobbat som både säljare men till största delen som högstadielärare har Patrik valt att plocka på sig de ”gröna” kläderna igen under våren 2020. Sedan 2014 så har Patrik tillhört 42:a Bataljonsstab där han tjänstgjort på S2.

Hund är och tar mycket av hans fritid. Patrik kommer att vara kopplad till frivilligorganisationerna, ungdom och hundtjänsten. Han jobbar aktivt inom Svenska Brukshunds Klubben (SBK) med ett antal förtroendeuppdrag. Utbildad domare, tävlingsledare samt instruktör inom SBK.

Avslutningsvis har vi också fått nytillskott inom ledningen på Elfsborgsgruppen då **John Halvarsson** tog över som Stf C EBG vid årsskiftet. Mats Andersen, som haft rollen några år, fick möjligheten att med sin långa och breda erfarenhet ta en mentors roll som utbildningsförvaltare för att stödja utbildningsavdelningen och dess office-

rare inom sitt skrå.

John kommer närmast från Göteborgs garnison som chef för avdelningen J3 inom FömedC stab. Han var anställd vid Skaraborgs regemente 1998–2006. Truppartiden har präglats av tjänst vid pansarbataljon och stridsvagnskompani för att efter flytten till Göteborg 2001 arbetat med stabstjänst, främst inom beredskap och insats. När möjligheten att få vara med om uppsättandet av MR V som egen organisationsenhet i januari, kände han steget från garnisonsstaben var lätt.

Hur var det då med rubriken ”Nyorientering på Elfsborgsgruppen”? Om förra artikeln var ett avstamp som Skiftbyte på Elfsborgsgruppen står vi nu inför en nyorientering. Ny tillhörighet i och med övergången till Västra Militärregionen, ny chef som tillträder i augusti och flera nya medarbetare med nya kunskaper och en omvärld som förändrats, det kommer bli till att hitta och ta ut en ny kompasskurs.

DAN NILSSON

Eftersök. Foto: 43.MHvbat

dearbete i bataljonsstaben (batstab) hade gett att utvecklingen nu gick i hög fart. Det som kunde göras inom ramen för beslutet om att avbryta övningsverksamhet skulle inriktas mot att vara redo att möta ett antal tänkbara handlingsalternativ inom ramen för stöd till samhället. Vi hade också en skarp bevakningsuppgift som skulle lösas under 7 dygn.

Bohus kompani fullföljde inryckning under onsdagen något reducerade pga läget i stort och genomförde mobilise-

ring enligt plan. "Alla uppgifter om att mobilisering skall avbrytas skall betraktas som falska!"

Samverkansbefäl ur bataljonsstaben avdelades omgäende till de båda Fält-sjukhusen. Övriga enheter gavs samma uppgift; genomför mobilisering (inklusive inskjutning AK4 enligt rutin) med de delar som behövdes för givna skarpa uppgifter; övriga gavs 2 h beredskap i hemmet. Batstab med ledningspluton behölls intakt och ledde under 7 dygn bataljonens del av det stöd som sedermera ledde till att en

sjukvårdsdel upprättades på Östra sjukhuset och att materiel sändes till Älvsjömassan.

På det kom ett beordrat eftersök under onsdag natt och torsdagen, där vi slutligen kunde återfinna den äldre man som saknades. Glädjen blev inte mindre av att mannen var före detta Hemvärnssoldat och välbehållen trots en svår natt i kyligt väder.

Erfarenheter

Bataljonens ledningsförmåga stärktes. Vi hade stor nytta av att leda från ordinarie stabsplats. Att följa mobiliseringsplan, skapa handlingsfrihet med ingående enheter, ta beslut efter hand och arbeta efter invanda rutiner var en stor del av framgången, men främsta faktor var det ledarskap som visades av allt befäl kombinerat med en fantastisk attityd och vilja av bataljonens soldater.

Stridsplan NIDHÖGG var en framgång för bataljonen, även om den viktiga samverkansövningen med marinen uteblev denna gång.

Nu behöver vi hitta tid till att öva strid och återta den tid som förlorades. Vi har visat att vår bataljon är en kraft att räkna med under osäkra förändrade förhållanden.

BATALJONCHEFEN

* Niddhög är draken som i den fornnordiska mytologin gnagde på världsträdet Yggdrasils rot i väntan på Ragnarök, världens undergång och slutstriden mellan Asar och Jättar.

Eftersök. Foto: 43.MHvbat

Västra Götaland – en nordisk angelägenhet

Rubriken kan, och ska, tolkas på två sätt. Både så att alla de nordiska länderna är beroende av att Västra Götaland kan försvaras, men också så att försvaret av förbindelserna till regionen sker på fler platser än bara i anslutning till sydvästra Sverige.

En mycket stor del av Sveriges och Norges utrikeshandel sker via svenska västkusthamnar, främst Göteborg. Båda länderna är för sin försörjning beroende av att dessa flöden inte avbryts. I händelse av en konflikt i Östersjöområdet är det osannolikt att det skulle vara möjligt

att upprätthålla någon mer omfattande sjötrafik till Finland, vars utrikeshandel också till ca 90 % går på köl. Även om Finland tagit höjd för

en sådan situation genom omfattande beredskapslagring av olika förnödenheter så finns det en gräns för hur länge lager räcker. Det innebär att även Finland kan bli starkt beroende av hamnarna på den svenska västkusten för sin försörjning.

Vid en eventuell en konflikt i Östersjöområdet, t ex kopplad till ett ryskt militärt ingripande i Baltikum, är Nato beroende av svenskt territorium, främst luftrum, för att kunna försvara sina baltiska alliansmedlemmar. Ryssland kommer att göra allt för att förhindra det. Den uppenbara, och också mest optimala, lösningen ur rysk synvinkel vore att framgruppera långräckviddiga luftvärnssystem till södra Sverige. Det skulle skapa en ”mur” som Nato måste slå sig igenom innan man kan agera i Baltikum.

I det fall Nato kan basera flyg i södra och västra Sverige skulle det innebära att samma antal flygplan skulle kunna genomföra ungefär det dubbla antalet flygföretag per dag i anslutning till Baltikum, jämfört med om de var baserade t ex i Storbritannien. Detta är en attraktiv option för Nato, och något Ryssland kommer att försöka förhindra.

Sveriges idag - och inom överskådlig framtid (av Försvarsberedningens underlag att döma)- begränsade försvarsförmåga innebär att vi är beroende av tidigt utländskt stöd. Mer substantiell hjälp, framförallt vad avser markstridsförband, men även stöd med logistikresurser, för svenska förband eller i Sverige baserade utländska förband, kräver sjötransport. Hamnarna på Västkusten är där de enda realistiska urlastningsplatserna.

Sammantaget finns det många skäl varför Västsverige måste försvaras. Frågan som uppstår blir då, hur ser det hot ut som skulle kunna påverka landsändans roll som baseringsområde för

utländska stridskrafter och som den port mot omvärlden genom vilken vi kan säkerställa import av förnödenheter och mottagande av utländsk militär hjälp. Då med följdfrågan, hur ska

området försvaras och sjöfarten skyddas?

De sannolikaste hoten, och som skulle beröra området direkt, är antagligen: flyg- och robotangrepp mot infrastruktur som hamnar och flygfält, sabotageinsatser av olika slag, flyg- och ubåtslagda minor i farleder samt flyg/robot- och ubåtsinsatser mot (handels) fartyg. Det skulle tala för att det är framförallt luftvärns-, säkerhets- och marinförband som borde finnas tillgängliga i regionen. Fartygsförbanden borde dessutom vara speciellt inriktade mot ubåtsjakt, minröjning och ha en luftvärnsförmåga som möjliggör eskort av civila fartyg.

Västkustens betydelse för såväl Norge som Sverige talar dessutom för att sjöfartsskyddet i Skagerack bör ses som en gemensam angelägenhet

för båda länderna. Inget av länderna har eller kommer kunna skapa en egen tillräcklig förmåga. I praktiken talar vi om Nato-ledda insatser då de också, bland annat, skulle innebära nära samverkan med brittiska flyg- och

marinstridskrafter.

Med detta sagt om vad vi kan och bör göra i och i anslutning till Västsverige så slutar inte våra problem där, och heller inte vårt ansvar. Även om vi satsar rejält på att skydda sjöfart i anslutning till Västkusten, och säkerställer en fungerande infrastruktur som medger att vi såväl som Norge och Finland kan få stöd, finns det ett större och mer övergripande problem – risken för att hela den skandinaviska halvön blir avskuren från omvärlden.

Här är det ett nygammalt hot som åter blivit aktuellt. Under Kalla kriget var Nato beroende av att kunna föra förstärkningar från USA till Europa för att kunna avvärja ett sovjetiskt angrepp. Sovjets svar var att försöka avskära atlantförbindelserna med flyg- och marinstridskrafter baserade på Kolahalvön. Hela den problematiken försvann när Warszawapakten upplöstes, och Sovjetunionen bröt samman.

Det vi ser idag är ett Nato som på nytt har behov av att kunna möta ett ryskt hot, främst då i Östeuropa, och där amerikanska förstärkningar åter ska föras från USA till Europa i händelse av en allvarlig kris eller ett krig. Ryssland har i sin tur kommit en god bit på väg att återskapas en trovärdig förmåga att hota de transatlantiska förstärkningstransporterna.

Ett stort problem ur rysk synvinkel är den långa ”transportsträcka” som deras sjöstridskrafter (främst ubåtar) och flygplan måste tillryggalägga genom Norskehavet innan de når sitt operationsområde i Nordatlanten. De kan under hela den färden hotas av Natos marin- och flygstridskrafter

baserade i Norge och Storbritannien.

För rysk del skulle en framflyttning av sensorer och luftvärnssystem västerut på Nordkalotten erbjuda stora fördelar. Den ryska luft-

försvarszonen skulle utökas och därmed göra det svårare för Nato att bekämpa de ryska baserna på Kolahalvön. Likaså skulle ryska flygstridskrafter kunna få ett utökat skydd av egna system på marken vid t. ex. före-

”
Det vi ser idag är ett Nato som på nytt har behov av att kunna möta ett ryskt hot

”
Inget av länderna har eller kommer kunna skapa en egen tillräcklig förmåga.

tag riktade mot Natos baser i Norge. Optimalt vore om luftvärn, kompletterat med långräckviddiga sjömålsbekämpningssystem, kunde grupperas i Norge. Det skulle inte bara öka skyddet för Murmanskregionen, utan också drastiskt förbättra möjligheterna att understödja de marin- och flygstridskrafter som ska passera Norskehavet för att lösa uppgifter i Nordatlanten.

Även om den ryska ambitionen skulle var lägre, t.ex. att bara bekämpa Natobaser i norra Norge med flyg och kryssningsrobotar för att därmed försvåra Nato-operationer i anslutning till norra Skandinavien, är det ytterst sannolikt att svenskt och finskt luftrum skulle beröras. Det såväl av de ryska insatserna som av Natos försvarsåtgärder. Skulle den ryska ambitionen vara att genom markoperationer besätta delar av norra Norge så är det svårt att se hur det skulle kunna genomföras utan att man utnyttjar svenskt och finskt territorium.

Förutom att Nordkalotten utgör ett gemensamt norskt, svenskt och finskt operativt problem har det också stor-

strategiska implikationer. Skulle Ryssland lyckas avskära förbindelserna över Atlanten kan det innebära att Natos försvar av Östeuropa riskerar att misslyckas. Där krävs att amerikansk hjälp kan tillföras.

Ur skandinavisk synvinkel är dock problemet än mer akut. Även om Ryssland bara lyckas till "hälften" med sina operationer riktade mot Nordatlanten, med resultat att förbindelserna över Nordsjön avskärs, skulle det innebära att den Skandinaviska halvön isoleras från omvärlden. Därmed skulle eventuellt stöd, främst då från USA, till såväl Norge, Sverige som Finland omöjliggöras eller åtminstone bli starkt begränsat.

Ja, våra sjöförbindelser till omvärlden måste skyddas, det såväl för att säkerställa vår försörjning som för att kunna ta emot utländsk hjälp. Men det sker lika mycket genom att hålla ryggen fri åt Norge, från Trekröset till Svinesund, som genom att försvara sydvästra Sverige och bidra till skyddet av sjötrafiken i Skagerack.

Generalmajor Karlis Neretnieks

KARLIS NERETNIEKS
GENERALMAJOR, TIDIGARE REKTOR
FÖR FÖRSVARSHÖGSKOLAN OCH
OPERATIONSLEDARE MILO MITT.
LEDAMOT AV KUNGL.
KRIGSVETENSKAPSAKADEMIEN.

Dags för ett Civilvärn

För ca 25 år sen trodde vi på Tenynsons dikt som läses på nyåret. "Ring in den tusenåriga fredens rike". Sverige tog bort värnplikten och civilplikten. Avrustade Totalförsvaret. Tyvärr blev det inte så. Vi håller nu på att rusta upp Försvarsmakten och har börjat att arbeta fram ett Totalförsvaret i syfte att stödja det militära försvaret men även för att få ett förbättrat befolkningsskydd.

Vi har hittills förlitat oss på att Hemvärnet kan förstärka Räddningstjänsterna vid skogsbränder, sanera olja, arbeta med höga vattenflöden.

Vad händer om Hemvärnet måste lösa sina huvuduppgifter, att med vapenmakt skydda och bevaka för landet viktiga anläggningar. Vad har vi då att ta till?

Klimatförändringarna har också gett oss ett ökat hot mot landets infrastruktur i form av höga vattenflöden, ökad nederbörd som tillsammans underminerar jorden. Men också är det vanligare med stora skogsbränder. Nu har vi till råga på allt fått en Pandemi som ställt samhället på tårna och resurserna töms.

Vi kan låna mallen som Hemvärnet

har tagit fram och skapa ett Civilvärn. Förband som är tränade att underställas någon, för att lösa sin uppgifter enskilt eller tillsammans med enheter ur Hemvärnet. Varför uppfinna hjulet igen, när vi har en prövad och väl fungerande organisation som rekryterar och utbildar förband för att lösa uppgifter självständigt.

Ett Civilvärnsförband kan organiseras i bataljoner som i Hemvärnet. Enheter som

kan arbeta självständigt och understödja andra delar av Totalförsvaret.

Civilförsvarens enheter kan ges uppgifter som "Sanera stranden mellan A

och B anmäl klart" "Hindra elden från att nå A-tuna samhälle från Väster" "Bygg hinder så vattnet inte översvämmar B-ås centrum".

Civilvärnet kan underställas bataljonsvis (mer än 325 st civilvårdare) eller i mindre enheter till tex Civilbefälhavare, Räddningsledare eller Polisinsatschefer för att förstärka det civila skyddet av landet. Om vi bygger dessa som Hemvärnsförband med liknande utrustning, samma sambandsmedel så kan de enkelt lösa uppgifter självständigt eller i samverkan med enheter ur

Försvarsmakten eller Hemvärnet.

Om man som jag arbetat med rekrytering av hemvärnssoldater så stöter man hela tiden på människor som söker att komma med i Hemvärnet för att de vill släcka bränder, sanera olja eller vara med om eftersök av försvunna personer, men är inte intresserade av vapenutbildningen.

Om civilplikt återinförs kan intresserade välja detta. De skulle kunna utbildas som Hemvärnssoldater men i stället för vapenutbildning, får de utbildning i oljesanering, brandsläckning, kemsanering, allmän räddningstjänst.

Frivilligorganisationerna får till uppgift att även rekrytera och utbilda fordonsförare, fältkockar, signalister, med flera befattningar som behövs till Civilvärnet.

Jag har i snart 25 år tillsammans med GreenCross Sweden försökt få politiker och beslutsfattare förstå behovet av vad vi i början kallade Miljöbrigader nu omgjort till Civilvärn. Kanske är tiden inne för att världen skall förstå behovet av civila förstärkningar för att möta dagens hot.

JOHN-OLOV FRIDH

Göteborgs betydelse och stadens behov av militära enheter

Livet får inte fortsätta att domineras av helt Coronaviruset. I skuggan av detta kan avsevärda förändringar och positioneringar ske. Vi behöver därför fortlöpande uppdatera våra avvägningar inom svensk försvarspolitik.

Det är bra att såväl politiker som media kommit till insikt om betydelsen av Göteborg och dess hamn. Nu gäller det att utforma försvaret och säkerheten på ett bra sätt.

Ett amfibieregemente till Göteborg är en mycket välkommen förstärkning.

Förmåga att försvara och återta terräng i inlopp och hamn är av stor betydelse.

Men det kommer att ta flera år att få förbandet på plats och innan det kan utveckla effekt.

En av de viktigaste slutsatserna från årets Sälenkonferens är, att en potentiell angripare kommer att

utnyttja och fokusera sina insatser mot brister i vårt försvar

Det är därför viktigt att man förstår, att förmågan att försvara Sverige kan gå förlorad redan i fredstid, genom hot eller insatser mot Göteborgs hamn.

Vi måste vidta sådana förstärkningar som är enkla, kostnadseffektiva och som kan genomföras snabbt. Dessa bör därför beslutas och genomföras i närtid.

Om Ryssland t ex i händelse av en allvarlig kris hotar Sverige med att minera inloppen av Göteborg, så kommer varken rederier eller fackföreningar att tillåta fartyg att angöra hamnen.

Detsamma gäller säkert om vi utsätts för hot mot hamnen eller inloppen med angrepp från så kallade ballistiska robotar. Tillförsel från hamnen kan komma att avbrytas.

Det innebär att försörjningen av Sverige, men även av Norge och Finland, utsätts för stora påfrestningar. Som

framgår av olika artiklar kommer vi på grund av brist på varor att hamna i ett kaosartat tillstånd inom ett par dygn. Förmågan till vidare försvar är hotad redan i fredstid.

Vi behöver därför följande tillägg för att Göteborg ska undgå att bli en akilleshäla för landets försvar och folkets försörjning.

Vi behöver en i Göteborg stationerad minröjningsförmåga. En kortsiktig, interimistisk, lösning kan utgöras av ett idag depåställt fartyg som nästan helt bemannas av frivillig personal. Detta förses med modern teknik för att skanna botten. Beräkningar visar att denna förmåga kan uppnås för 3 Msek per år.

Därmed kan vi oregelbundet patrullera och med modern utrustning uppdatera läget i inloppen och omedelbart konstatera om några förändringar skett på sjöbotten. Och dessa förändringar kan vi sedan undersöka och vid behov röja.

Foto: Hampus Hagstedt/Försvarsmakten

Patriotförband på Säve under AURORA 17 Fotograf Astrid Amtén Skage/ Försvarsmakten

I händelse av att Sverige skulle bli angripet krävs avsevärt mer. På längre sikt krävs därför en "Göteborgsflottilj" bestående av 3-4 fartyg speciellt inriktade på min- och ubåtsjakt, samt med förmåga att ge luftvärnsskydd till fartyg som ska eskorteras in mot Göteborg. Uppsättande av en sådan flottstyrka bör vara en del av höstens försvarsbeslut.

Vi behöver ett avancerat luftvärnsskydd av hamnen. Därför bör vi öva med Patriotsystemet i Göteborg, och dessutom informera om att vi gör så. Ballistiska robotar kommer ganska brant uppifrån och med hög hastighet mot sina mål. En sådan förmåga innebär att vi kan motstå hot om insatser med ballistiska robotar, eftersom vi har förmåga att skjuta ner dessa. Därför behöver grupperingsplatser förberedas i anslutning hamnen

Detta luftvärn kan, om vi får hjälp, avlösas av förband från länder som väljer att understödja oss. Så länge vi inte är med i NATO, kan det tyvärr ta tid innan detta sker.

Det finns ett enda objekt av vitalt svenskt riksintresse i västra Sverige, och det är Göteborgs hamn.

Dess betydelse växer ännu mer när nu ytterligare muddring sker, och sedan endast Göteborg kan ta emot stora oceangående fartyg.

Betydelsen för vår försörjning är avgörande, men märk att Göteborg också är en naturlig hamn för länder som kommer till vår hjälp.

Det är därför oacceptabelt, att den operativa ledningen över hamnen idag är delad mellan en stab som leder markstridsförband och en annan som leder marina enheter. Dessa ledningar finns heller inte i Göteborg.

Det behöver därför snarast återupprättas en gemensam regional ledning för såväl marina som

arméförband i Göteborg.

Denna ledningsstab bör ansvara för militär ledning i hela skalan från fred och till krig. Personalen ska vara väl hemmastadda i staden och ansvara för samarbete och övningar med länsstyrelsen och övriga civila myndigheter engagerade i totalförsvaret i Göteborg.

**CECILIA MAGNUSSON ORDFÖRANDE
FÖR GÖTEBORGS HAMN**

SVANTE BERGH FD GENERALMAJOR

Minröjningsfartyget ULVÖN Fotograf Jimmy Adamsson/ Försvarsmakten

Länsstyrelsen håller ihop länets civilförsvar

Som högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet har Länsstyrelsen en nyckelroll i uppbyggnaden av vårt civila försvar. Det civila försvaret ska hålla igång samhället vid höjd beredskap och är en viktig del av vårt totalförsvar. Annika Löfgren Lundqvist, samordnare för civilt försvar på Länsstyrelsen i Västra Götaland, berättar om den planering som pågår och om samarbetet med Försvarsmakten och andra aktörer i länet.

Efter kalla kriget klubbades ett antal försvarsbeslut igenom som satte arbetet med Sveriges totalförsvar på sparlåga. Fokus riktades istället mot att utveckla den fredstida krisberedskapen. Ett försämrat säkerhetsläge i omvärlden ledde fram till att regeringen 2015 beslutade att Sverige skulle återuppta arbetet med totalförsvar. Sedan dess har planeringen rullat igång ute hos myndigheter, regioner och kommuner.

– Utmaningen är att bygga ett total-

Foto: Pixabay

försvar som passar dagens samhälle. Vi kan lära av hur vi gjorde förr, men det räcker inte att damma av gamla planer, säger Annika Löfgren Lundqvist, samordnare för civilt försvar på Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Civilt försvar är all den verksamhet som behövs för att hålla igång samhället om Sverige hamnar i krigsfara eller krig. Det handlar om att upprätthålla sjukvård, skola, livsmedelsförsörjning, transporter, energiförsörjning och andra samhällsviktiga funktioner. Det civila försvaret ska också värna civilbefolkningen och stödja Försvarsmakten vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

Gemensam grundsyn

Totalförsvaret består av det militära och det civila försvaret tillsammans. För att hålla samman planeringen av totalförsvaret på regional nivå har Länsstyrelsen tillsammans med Västra Militärregionen tagit fram en regional grundsyn.

– Den ger oss en gemensam inriktning för totalförsvarsplaneringen och beskriver aktiviteter vi behöver genomföra tillsammans i länet under åren 2019–2021, säger Annika Löfgren Lundqvist.

Utbildat kommunledningarna

Som högsta civila totalförsvarsmyndighet i länet är det Länsstyrelsens uppgift att samordna och inrikta det civila försvaret. Inledningsvis handlar det om att bygga upp kunskap och att stötta länets aktörer i arbetet med säkerhetsskydd, krigsplacering av personal och uppbyggnad av beredskapsorganisationer anpassade till höjd beredskap. Det gångna året har Länsstyrelsen fokuserat särskilt på att hjälpa kommunerna att få grepp om sin roll och planering.

– I höstas utbildade vi närmare 500 kommunala politiker och tjänstemän för att ge dem en grundläggande kunskap om totalförsvar och vilket ansvar

Annika Löfgren Lundqvist, samordnare för civilt försvar på Länsstyrelsen i Västra Götaland, vid en av höstens utbildningsdagar för länets kommunledningar. Foto: Länsstyrelsen i Västra Götaland

Foto: Pixabay

Sjukvård, skola och energiförsörjning är exempel på verksamheter som måste fungera även i krig.

Foto: Paul Björkman/VGR

som ligger på kommunen och andra aktörer vid höjd beredskap, säger Annika Löfgren Lundqvist.

Drar lärdomar av coronapandemin Länsstyrelsen har också stöttat kommunernas deltagande i den stora totalförsvarsövningen som genomfördes i början av året. Övningen skulle ha fortsatt i vår, men fick pausas på grund av coronapandemin – en händelse som enligt Annika Löfgren Lundqvist på många sätt är som en skarp övning i civilt försvar.

– Just nu sätter coronapandemin hela vårt samhälle på stora prov. Även om detta handlar om en fredstida kris kan vi dra många paralleller till den beredskap vi behöver ha i händelse av krig. Vi ska ta vara på erfarenheter och lärdomar från den här händelsen när vi arbetar vidare med uppbyggnaden av vårt totalförsvar, säger Annika Löfgren Lundqvist.

Inriktningen från regeringen är att det civila försvaret, så långt det är möjligt, ska bygga vidare på den fredstida krisberedskapen. Länsstyrelsen är geografiska områdesansvarig för krisberedskapen i länet, vilket innebär att man har erfarenhet av att få berörda aktörer att samverka och samordna sin hantering vid en händelse.

– Samtidigt måste vi ta höjd för andra utmaningar än de vi har i fredstid. Vi har till exempel en omfattande lagstiftning som styr vårt arbete om regeringen skulle besluta om höjd beredskap, säger Annika Löfgren Lundqvist.

Samarbete med många aktörer Det är inte bara kommuner, regioner och myndigheter som ansvarar för det civila försvaret. I dag drivs många samhällsviktiga verksamheter i privat regi.

– Vi har börjat närma oss den privata sidan och kommer att fortsätta bena i deras roll i det civila försvaret och hur vi kan samverka på bästa sätt, säger Annika Löfgren Lundqvist.

Länsstyrelsen har också nära kontakt med frivilliga försvarsorganisationer som har viktiga uppgifter vid såväl höjd beredskap som vid fredstida kriser.

För att samla representanter från olika aktörer har Länsstyrelsen inrättat en regional arbetsgrupp för civilt försvar. Gruppen består bland annat av representanter från Trafikverket, polisen, Tullverket, Migrationsverket och Västra Götalandsregionen. Tillsammans ska man ta fram en beredskapsplan för civilt försvar för Västra Göta-

FAKTA

Totalförsvaret består av civilt och militärt försvar och är all den verksamhet som ska förbereda Sverige för krig. Ett starkt totalförsvar är en viktig del av den tröskel som ska avhålla andra från att vilja angripa eller utöva påtryckningar mot oss i Sverige.

Det civila försvaret har tre huvuduppgifter:

- Värna civilbefolkningen
- Säkerställa samhällsviktiga funktioner
- Stödja Försvarsmakten vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld

lands län.

– Att forma ett civilt försvar, anpassat till dagens samhälle, är en stor uppgift och vi får räkna med att arbetet kommer att ta lång tid, avslutar Annika Löfgren Lundqvist.

Bokrecension:

Oscar II fort

Fram till nu har det saknats en bok som beskriver Oscar II forts historik. Men nu har Leif Högberg genom sitt förlag Fort & Bunker gett ut en bok som skildrar just detta. Genom att fortet alltid har befunnit sig inom militärt område har allmänheten inte haft tillträde varför det har varit skyddat för förstörelse. Fortet utgör en tidskapsel för försvarsteknik och taktik från tiden före första världskriget. Det är sedan 2018 förklarad som statligt byggnadsminne (SBM).

Fortet är beläget på Västerberget vid södra sidan av Göta Älvs utlopp, och tillsammans med övriga befästningar i området benämndes dessa sammantaget för Älvsborgs fästning. Fortet började byggas 1899. Det utformades efter samma teknik och taktik som de samtida forteten Vaberget (utanför Karlsborg), forteten i Bodens fästning, forteten på norra Värmdö och i Blekinge m.fl.

O II fort bestyckades på hjässan med två 24 cm kanoner (M/04) i självsänkande lavettage, två 15,2 cm kanoner (M/03) i pansartorn och fyra 57 mm kanoner (M/99) i pansartorn. Vid foten av berget byggdes ett 57 mm batteri (Götiska batteriet), insprängt i berget, med uppgift att försvara den kontrollerbara minering som lades ut över Göta Älv. I norra änden av mineringen ligger Nya Älvsborgs fästning som stod färdig 1677. Denna har varit i krig med den danska flottan och ombyggt flera gånger. År 1866 utgick den ur rikets förteckning över fästningar.

Under tiden för uppförandet av O II fort tillkom Kustartilleriet (1902) som en del av Marinen varvid fästningen övergick från att tillhöra fästningsartilleriet (Armén) till att bli en ett detachement tillhörande Karlskrona fästning med bemanning ur Karlskrona kustartilleriregemente (KA 2).

Boken beskriver fortets utbyggnad och jämförelse görs med de ovan nämnda samtida forteten. Principen för fortens uppbyggnad var att deras viktigaste delar fanns i en kärnanläggning som var kringgärdad av en torr vallgrav (stormningsgrav). Kärnan i O II fort innehöll förutom kanonerna på

hjässan med ammunitionsdurkar även anläggningar för försvar av vallgravarna, kontreskarpbatterier med 57 mm kaponjärpjäser (M/95C), stabs- och ledningsplatser, förläggningar, sjukavdelning, köksutrymmen, manskapsmatsal och mässar. Det fanns även ett elverk för fortets behov. Bland bekvämligheterna bör naturligtvis också nämnas att fortet var utrustat med vatten-toiletter. Fortet hade ett vattenmagasin på hjässan som i sin tur med självtryck försörjdes från en damm på det närliggande Kärningberget.

Beskrivningen fortsätter med att skildra verksamheten i beredskap under första världskriget. Den sociala miljön för manskap och befäl ges ett generöst utrymme i boken. Den sociala miljön liksom många andra verksamheter illustreras med citat ur samtida dokument.

I samband med utbyggnaden av Havsbandslinjen i Stockholms skärgård under andra halvan av 1930-talet beslutades det också att batterierna i Älvsborgs fästning skulle flyttas ut till Havsbandet. Detta innebär att 24-cm batteriet omgrupperades till Hjuvik vid Torslanda på Hisingen, där det benämndes batt TL. 15,2 cm batteriet omgrupperades till Styrö, där det benämndes batt SY. 57 mm batteriet omgrupperades till Stora Stårholmen med benämningen batt ST. Tillsammans med ett

nyttillkommet 12 cm batteri (M/94) på Stockholmskår, flera fasta minspärrar och ett utbyggt system för mätstationer och stridsbelysning skapades ett heltäckande kustartilleriförsvar i Göta Älvs inlopp 1940 – 41. Detta kompletterades 1942 med ett 15,2 cm (M/40) batteri på Björkö på norra sidan av Älvens utlopp samt ett flertal 57 mm batterier för försvar av mineringar och trånga gatt.

I mitten av 2010-talet återfördes 24 cm pjäserna från det då för länge sedan nedlagda batt TL, 15,2 cm pjäserna från batt SY och 57 mm pjäserna från batt ST. En stiftelse för O II fort bildades och genom denna ordnas välbesökta visningar av fortet. För tider mm hänvisas till stiftelsens hemsida, <http://www.o2fort.se>

Denna bok är efterlängtd. Leif Högberg är känd som författare till bl.a. böcker om Skånelinjen, befästningarna i Blekinge, Musköbasen, Försvar av Skåne och 100 år av försvar i väst. Alla hans böcker innehåller ett högkvalitativt bildmaterial. Boken om O II fort är inget undantag. Men tyvärr är antalet historiska bilder få, vilket beror på att en omtalad bildskatt med sådana bilder ännu inte kunnat återfinnas.

STEN MUNCK AF ROSENSCHÖLD

Håll ut snart är vi igång igen!

Följ utvecklingen på Facebook sidan för
Garnisonssällskapet Göteborg.

Ordförandens rader

Kamrater!

I skrivandes stund är vi fortfarande mitt i den Covid 19 pandemi som vi alla drabbats av. Knappast något land var förberett på detta och så inte heller Sverige. Vi som arbetat i Försvaret har dock alltid fått lära oss att planera för det oväntade för att därigenom kunna ha en beredskap. Därav den omfattande planering, lagerhållning, materiel- och personalberedskap som tidigare fanns i Försvaret och i övriga Totalförsvaret. Det är sorgligt att se hur felaktigt tidigare avvecklingsbeslut nu visar sig vara.

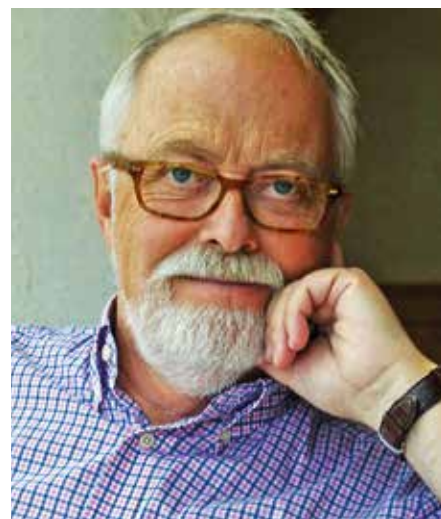
Glädjande dock att Göteborgs garnison med FömedC i denna svåra situation framgångsrikt upprättat och betjänat de två fältsjukhusen som finns kvar i krigsorganisationen. Många andra i Försvaret har också bidragit, inte minst hemvärnet, och de har fått mycket välförtjänt kredit för detta. Samarbetet mellan de olika delarna av Totalförsvaret tycks också, så här sett från "läktaren", ha fungerat bra. Hoppas bara att när denna pandemi lagt sig att beslutsfattarna tar lärdom av det inträffade i det nyligen påbörjade uppbyggandet av Totalförsvaret. Vi måste ha en realistisk beredskap för att kunna möta olika hot mot Sverige!!

Självklart har också vår Kamratförening drabbats. Särskilt då många kamrater tillhör den riskgrupp som rekommenderats att hålla sig hemma och undvika sociala kontakter. Några kamrater har drabbats av sjukdomen och tyvärr har jag också nåtts av besked om dödsfall pga. Covid 19 bland våra medlemmar.

Verksamheten i vår kamratförening har gått i stå. Vårt årsmöte har ställts in liksom arbetet i Traditionsrummet och likaså vårens Känsoresa. Planerna för utvecklingen av Traditionsrummet tillsammans med garnisonen har också fått göra halt. De öppna mässarna är likaså inställda då Älvsborgsmässen är stängd på obestämd tid.

Även ett genomförande av det uppskjutna årsmötet påverkas av vad myndigheterna ger för besked. Då många av de kamrater som är aktiva i arbetet med traditionsrummet och i styrelsen är över 70 år så är det förstället om de inte vill återuppta arbetet under en lång tid framöver. Det kanske är så att vi får inrikta oss på att ha föreningens verksamhet i malpåse på obestämd tid tills vi mer säkert vet hur denna pandemi utvecklar sig. Det viktigaste just nu är att ni alla kamrater tar hand om er själv och era nära och kära. Följ de anvisningar som myndigheterna ger så ses vi förhoppningsvis framöver.

Strax innan denna tidning gick i tryck tog styrelsen beslutet att ställa in det planerade besöket i höst till Göteborg av kamratföreningarna från de f.d. KA-regementena. Det osäkra läget kring utvecklingen av Coronaepidemin innebär en för stor risk. Flertalet medlemmar i våra kamratföreningar tillhör den riskgrupp som Folkhälsomyndigheten belagt med mest restriktioner. Ingen vet om dessa kommer att upphöra eller minska till hösten, eller om det kommer en ny våg av smitta som innebär att restriktionerna kvarstår eller utökas. På garnisonen i Göteborg finns restriktioner för tillträdet som bla innebär att den mäss vi tänkt använda

är stängd. I nuläget gäller restriktionerna till början på september men ingen vet om de kommer att förlängas.

Vi har frågat de övriga kamratföreningarna om deras uppfattningar om besöket. Sannantaget vill man inte åka om det inte är säkert för medlemmarna. Man hoppas istället att besöket kan genomföras 2021. Antalet preliminärt anmälda deltagare är också relativt lågt utom från Gotland. Kanske en spegling av hur spridningen skett i Sverige?

För oss är kamraternas säkerhet viktigast och vi har därför beslutat att ställa in årets besök i Göteborg. Vi har en ambition att istället genomföra besöket 2021 om läget då bedöms vara säkert.

Hoppas att ni alla ändå kan få en bra sommar!!

BENGT DELANG
ORDFÖRANDE KAMRATFÖRENINGEN
I GÖTEBORGS GARNISONSSÄLLSKAP

Leo Olsson getskötare

Minnen från KA4

Alla har vi ju minnen från den tid som vi tillbringat på KA4, antingen som värnpliktiga eller som stamanställda.

Tiden går och det som hände förr tycker jag skall dokumenteras för kommande generationer på KA4. Under våren så har det skrivits

en mängd historier på Facebookgruppen MKV/KA4, ni som inte läst där GÖR det, ni kommer att få många glada skratt.

Har DU något trevligt minne, skriv där.

Här kommer några av mina

FJ Lars-Erik Olsson, 2:a Batt.

2:a Batteriet B-styrka mot Knekten

Året kommer jag inte ihåg, men I17 i Uddevalla skulle ha någon övning. Anfall i skärgårdsterräng. 2:a Batteriet skulle vara den lede FI.

Innan detta spektakel kom BLIDBERG till mig och sa krevadkarbiner är ju löjliga.

Skall vi inte prova med ett stålrör som vi kör ner i marken, lite större dimension än ett knallskott.

Vi tänder ett knallskott med veken ner, räknar till 2,5 och tänder det andra, veken upp så får vi se hur det funkar.

Sagt och gjort vi provar det hela och efter viss tidsjustering av knallskott nummer 2 fås en underbar luftbrisd, konstaterar att knekten kommer att bli väldigt förvånad.

För Fuxen som var Batterichef drogs idén, han eld och lågor, kör på, nu jävlar...

Vi lämnar Känsö i några 200-båtar, på Stanley är kockarna grupperade fältkoket igång, torsdag ärtsoppa och pannkakor.

Färden ställs norrut, bleke, en miljon fiskmåsar kan inte ha fel ärtsoppa o pannkakor måste vara gott. En ljuv doft sprider sig i skärgården.

Väl framme på ön, kommer inte ihåg vilken, grupperar vi oss.

Fuxen som var en pragmatisk man konstaterade att det var ett himla fint väder, varför ha vapenrock, går lika bra att vara klädd i skjorta, stridssele hjälm o vapen.

Vi ligger grupperade, varmt som bara den då kommer första omgången av knekten, hoppandes som skadeskjutna kråkor, det fanns ju bara berg sten inget gräs, första omgången utplånades med en flankerande eld.

Sedan kommer stora anfallet, Fuxen skriker en eldstöt, den Blidbergska granatkastaren träder i funktion.

Kan ni tänka er en stor samling infanterister med deras stridsdomare tvärstannar när det smäller ovanför dom, knallskott 20 meter ovanför huvudena på dom var riktigt effektivt.

Nå övningen tar slut, alla vann tror vi.

Infanteristerna uppställda för genomgång. Full stridspackning, spadar mm och en av soldaterna frågar får vi knäppa upp översta knappen på vapenrocken? Svaret blev NEJ.

2 batteriet tar sig till hamnen får brickor, tallrikar bestick och serveras ärtsoppa, pannkakor med sylt och vispgrädd.

I bakgrunden hörs öppnandet av för-

Leo Olsson bananplockare

svarets konservburkar och en viss doft av uppvärmning på snuskburk, I17 intog sin lunch.

Sensmoral:

KA och speciellt 2:a Batteriet var fantastiskt

Styrsöbatteriet laddövningsapparat

Ett år så fick 2: batteriet en befälsförstärkning som så ofta hände.

Denne Kapten kom från I4, infanterist och reservare, synnerligen duktig trupputbildare. Som kommande från ett Livregemente så var ju färgen på gradbeteckningen i silver... Alltid prydligt klädd. Han skulle bli pjäsplutonchef.

Vi har flyttat ut till barackerna på Styrsö, Faghers kollage på sängbotten borttagna sedan många år.

Jag hade förberett Kaptenen om laddövningsapparaten. En konstruktion där man lyfte upp en 47 kilosgranat i ett laddläge o ansatte. Detta gjorde pjäsbemanningen mycket regelbundet.

Så jag sa till Henry... nu vid din första uppställning måste du visa dig som föregångsman. –Inga problem sa han och provade några granater, övningen gick bra.

Nästa morgon

Uppställning

Avlämning

Övning laddövningsapparat...1 gra-

nat per person. Henry börjar, ladda och det går riktigt bra... Förutom att granaten hade fettats in med vapenfett i ett tunt tunt lager.

När han tittar ner på vapenrocken så är det en jättefläck av infettad 15,2 CM laddövningsgranat...

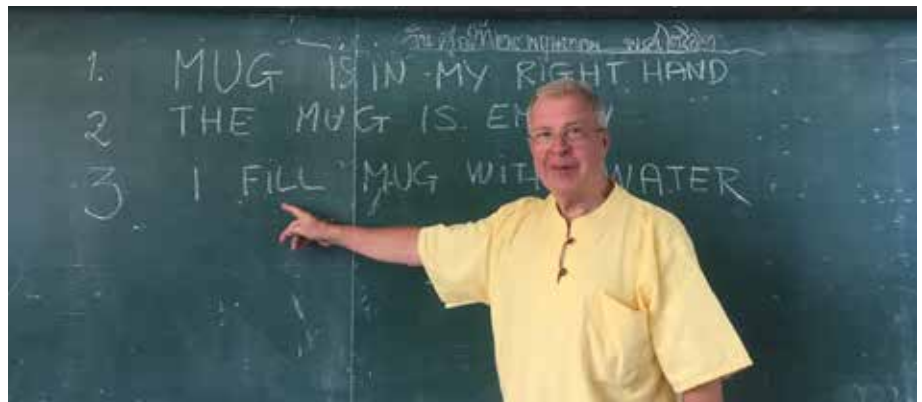
Kan inte vara trevligt för in infanterist med silver ...

Jag har träffat honom många år senare...han har inget minne av detta.

Vem som fettade in... tja ni kan ju gissa...

Sensmoral

Visitera alltid det som skall användas

Leo Olsson lärare

Stenminan på Galterö.

Någon gång 70-talet. Plats Galterö, jag var INTE med.

2: a Batteriet hade kvällstjänst, denna kväll skulle den mycket effektiva Stenminan förevisas ... För er som inte vet vad det är så kommer en liten beskrivning.

Där man tror lede FI kan försöka från havet landstiga i Batteriområdet, där uppletas en lämplig bergsskreda riktad mot den lede...

Längst ned i botten placeras ett lämpligt antal kilo sprängämne, tänkanordning och tråd till en lämplig plats för slagtändaren.

Ovanför detta läggs sten, skrot, armeringsjärn ja allt som kan förorsaka skada på de som försöker intränga

i den sektor där skrotet sprids efter detonationen.

En liten egen reflektion är att om man blandade in några reglementen och regementsordrar och det fanns några överlevande efter smällen så kunde dom ju läsa dessa och skratta ihjäl sig...

Nåja ansvarig för övningen laddade och försåg klippskredan med en hel del, dock icke med reglementen och regementsordrar.

De värnpliktiga bar och bar och bar till klippskredan, snart skulle den lilla smällen ske.

Riskavstånd beräknade, inga båtar i sikte, enbart en jätteflock av måsar som är i närheten. Den lilla "puffen" utlöses.

Det blir ett DÅN. Stötvåg genom hela södra skärgården

En kollega på Hisingen hörde det hela och trodde att en ammunitionsdunk för Batteri GÖ gått i luften

Folk ringer in till KA4

I viken nedanför den lilla "puffen" finns nu ett antal måsar som inte flyger mer.

Självklart blir det en utredning....

Övningsledaren visade kvitto på 125 g sprängdeg....

De värnpliktiga sa:

Ja det var 125 g som lades i botten.

Kanske utredningen kom fram till att på grund av speciella geologiska förhållanden kan det bli på detta vis.

Jag har med avsikt inte nämnt vem som var övningsledare...

Sensmoral:

Det var roligare förr, och bra att man då kunde rensa ut lite ur sina skåp...

Styrelsen vill påminna om:

- Att årsavgiften är oförändrat 150 kr/år. Betalningen sker till plusgirokonto 33 32 61-6.
- Vänligen glöm inte att ange avsändare dvs. *personnummer, namn och adress.
- Vill du inpassera och delta i föreningens aktiviteter på Karingberget, t ex öppna mässkvällar, års- och höstmöte m fl. aktiviteter måste du ha anmält ditt personnummer till föreningen.
- En eventuell gåva till Kamratföreningen/drifvagnen av traditionsrummet där vi förvarar våra historiska samlingar kan göras på plusgiro 921 20 51-8. Glöm inte att ange avsändare.
- Styrelsen vill ge ett stort tack till de medlemmar som tidigare i år skickat in gåvor till föreningen!
- Har du skaffat mailadress eller bytt mailadress? Har du flyttat? Vänligen anmäl detta till föreningen för att spara porto och säkerställa att du får tidning/information om olika aktiviteter.
- Enklast görs dessa ändringar via mail till g.g.kamratforening@hotmail.se eller vanlig post till kassören. Vår hemsida är www.gsgbg.se. Gå vidare genom att klicka på Kamratföreningen.

Med vänliga hälsningar från kassören
Mats Brambo
Sanatoriegatan 5 B
416 53 Göteborg

En förrådsupplevelse

Alla har vi väl haft upplevelse av de olika förråden på KA4, tygförrådet (vapen mm), intendentur (kläder mm) mm. Ett litet gemensamt drag hos personal var att helst inte lämna ut pryglar...

En dag sa Fanjunkare Allan. L till mig, –Jag skall till skräddaren, måste köpa nya stockar, skall du följa med?

Ni vet dom där vita långa och helt underbara sockorna. Värdet bra så det var skönt med en liten promenad, i handen hade Allan en portfölj.

Framme hos skräddaren framförde Allan sitt önskemål Skräddaren sa tveksamt, nej jag tror inte det finns några...

Då öppnar Allan sin portfölj och tar fram en flaska...ställer den på disken

Den något törstige skräddaren säger: – Jag skall se om det finns några...

Efter ett tag kommer han tillbaka med ett antal sockor, nya fina rätt storlek. Pappersexercisen avslutas, skräddarens suktande blick går hela tiden mot flaskan.

Allan packar ner sockarna, lägger tillbaka flaskan i portföljen och säger TACK.

Sensmoral:

Var alltid utrustad med rätt saker, då löser sig allt

Många personligheter på KA4

Det var ju många personligheter på KA4. Bland dem 3 Fanjunkare av Guds Nåde.

Allan Löfgren
S-E Kalle
Burkhards.

Fanjunkare av Guds nåde nummer 1 – Allan Löfgren.

Det han inte kunde göra med kanon, GRK och andra dödliga vapen är inte värt att veta. Hans lilla pjäspåk som han hade under armen och vid förhör av 15,2 pjäsens delar som var sönderplockade till minsta skruv, kom svaret lite sent av den värnpliktige, påken landade i magen och med ett stöön levererades svaret. Alla gillade Allan även de som brutalt blev kunskapskontrollernas.

NU TILL BERÄTTELSEN.

Tyvärr var jag inte där, Allan och några andra trovärdiga vittnen har berättat för mig.

Befälsskolan, artilleristen, var på Gotland för att lära sig den ädla konsten att ha ihjäl folk med granatkastare, eldledare, pjäs mm befattningar.

Det sköt med 8 CM GRK med insticksrör (tror det var 47 mm) samt någon typ av övningsgranat.

Allan är vid pjäs, säkerhetskontrollant och instruktör.

Det skjuts som sig bör, då får Allan se en kollega tillika Kapten på väg in i skjutfältet, om jag kommer ihåg rätt så hade han tydligen käpp eller krycka, i vilket fall som helst så gick han med besvär...

Allan ser detta...

Hoppar ner i pjäsgropen, tar fram kastar undan eleverna, riktar om pjäsen och skjuter första granaten.

Den gående Kaptenen blir ju väldigt förvånad och börjar röra sig ifrån nedslaget. Sen kommer nästa o nästa o nästa granat. Kaptenen nu utjagad.

Kommentaren från den utjagade till Allan var

– Helvete Allan du kunde ju haft ihjäl mig

Allans svar:

– Nej jag sköt dåligt, rätt i sida men 50 meter hitom, hela tiden.

Sensmoral:

Det var roligare förr

Fanjunkare av Guds nåde nummer 2

Fanjunkare S-E Kalle var en fantastisk man.

Trupputbildare, idrottsman mm sträng och med glimten i ögat.

Denna lilla historia har jag hört berättas av S-E Kalle och några andra.

Befälsskolan är på vinterutbildning.

Snö, kallt, tält ... jag tror det hela utspelades i Älvdalen. Många av er läsare har säkerligen varit där.

Nåja S-E Kalle skall lära ut hur en postering skall upprättas, förläggning och annat som ingår. HAN kan hur det skall göras.

När allt är arrangerat så ser dom från den välmaskerade posteringen några från KA4 med Krona o stjärna som kommer skidande i skidspåret som går en bit framför posteringen.

Plötsligt försvinner "inspektionsgänget" ned i en "varggrop" .. där de

trodde var ett fint skidspår, var det i själva verket en jättegrop som var maskerad med slantor snö och fingerat skidspår.

När S-E kommer fram till högen av de stjärnbeströdda som ligger i en hög på botten av gropen sa han:

Vet ni inte att man alltid gör ett skenspår.

S-E Kalle var helt underbar

Berömda Fanjunkare del 3.

Burkhards adjutanten av Guds nåde härskade på 2: a Batteriet.

Hård och rättvis.

Denna lilla historia utspelar sig vid en repövning.

I kasernen slingrar sig en lång kö av inkallade reggubbar. Vid ett skrivbord sitter inskrivningsförrättaren Burkhards.

Då går plötsligt en reggubbe förbi hela kön, en berömd hockeyspelare som nu spelade i en lägre serie än den högsta.

Han kommer fram till Burkhards och säger:

Jag tror jag fått anstånd .

Burkhards tittar upp lite grand och säger med sin mycket kyliga röst.

Det bästa sättet att få reda på det är att ställa sig längst bak i kön..

Sagde hockeyspelare börjar gå till slutet på kön muttrandes

– Konstigt att dom inte känner igen hockeyspelare...

Burkhards hör bra och yttrar

– Jag känner inte igen hockeyspelare i lägre serier..

Burkhards behandlade alla lika, en underbar adjutant

MEDLEMSANSÖKAN

I nuläget går det tyvärr inte att ansöka om medlemskap i Kamratföreningen på Garnisonssällskapets hemsida. I avvaktan på att hemsidan fungerar igen går det bra att kontakta Garnisonssällskapets kassör Jonas Rynner (jonas.rynner@mil.se eller 0705692519). Du behöver uppge namn, postadress, personnummer och referent. Gärna också mailadress då vi ofta skickar ut mail till medlemmarna.

Styrelsen Kamratföreningen

Ordföranden har ordet

Tyvärr har Coronaviruset drabbat även verksamheten i kamratföreningen. Som ni har läst i utskick från Jan Andersson, var vi igång med ett intressant program med bl.a. Erik Pousar och förre ÖB Sverker Göransson som våra gäster.

Sedan tvingades vi ställa in föredraget där landshövdingen Anders Danielsson skulle besöka oss. Nu har vi avbrutit vårt program fram till den 13 augusti, då vi kallar till en torpafton. Den är ju utomhus, så vi bedömer att den ska kunna avhållas. Ni kommer att få en kallelse i god tid och dessutom information om hur höstens program kommer att se ut, lite senare i sommar.

Föreningen kommer genom bland annat generösa bidrag klara vår ekonomi.

Det gör att vi nu ser fram emot hösten då vi efterhand räknar med att kunna återgå till en normal verksamhet.

I så fall blir det också Regementets dag 2021.

Samtidigt måste vi kunna hålla flera tankar i huvudet och inte förblindas av Corona. Det är oro i världen. Kina passar på att flytta fram sina positioner. De har bl.a. köpt in sig i

Norwegian och arbetar sig in ännu mer i bl.a. Afrika. Vi kan vänta oss flera statsstödda uppköp.

det är särskilt viktigt att Sverige tar fram en Kina policy, så att vi kan välja att stå emot alltför strategiska uppköp och närmanden. Vi ser ju hur Kina nyttjar sitt ägande till att sätta press på politiska ledningar. Kina är en totalitär stat och felaktigt samarbete är negativt för såväl oss, som Europa och vår demokrati.

Nu hotar USA att dra sig ur Open Skies. Det är ett samarbete som gör det möjligt att flyga över varandras territorier och då se att tex inga stora truppflyttningar sker. Det främjar freden.

President Trump anger att rysarna ofta bryter mot fördraget, och så kan det förstås inte fungera.

Tidigare har USA sagt upp avtalet avseende kärnvapenbegränsningar, också här p g av att Ryssland bryter mot överenskommelserna. Det är illavarslande.

Jag ser det största problemet i att det nu finns en risk att USA, Kina och Ryssland framöver gör upp i viktiga frågor utan inflytande från små stater. Det finns då risk att det utvecklas till att Kina bestämmer på sin bakgård, USA på sin och Ryssland på sin, utan

att det internationella samfundet kan göra något åt detta. Se vad som händer i Hongkong och Taiwan. Se vad som händer på Krim och i Ukraina.

Vilka länder anser Ryssland är deras bakgård? Är Sverige på väg att bli en del av den?

Och hur ser USA på länder som inte går mot 2 % av BNP till försvaret? Vi har långt till den nivån och befinner oss sannolikt långt ner på listan över dem som kan påräkna hjälp.

Det är därför oroande om innehållet i överenskommelsen från Försvarsberedningen inte hålls.

Det blir ohållbart för Försvarsmakten att arbeta under osäkra planeringsförhållanden.

Sverige riskerar nu att vara på väg mot ett ännu osäkrare säkerhetspolitiskt läge och med bristande resurser även ur denna viktiga säkerhetsaspekt.

Jag önskar er en bra sommar. Vistas mycket ute och coronera er efter bästa förmåga så ses vi i augusti. Slutligen:

Limerick till Anders Tegnell

Hur länge ska vi som börjat att gråna

va hemma och ha tråkigt - risk för att dåna

vi vädjar därför till Anders Tegnell
fixa nu snarast - så är du snäll
så vi kan devalvera Corona

SVANTE BERGH

KALENDARIUM 2020

Augusti	13	Öppet hus/Torpafton	Laddatorpet
	19	Genomgång resa Ukraina	4:e våning
		Biblioteket öppet	
	27	Stort föredrag med ärtmiddag	Mässen
	30	Muséum öppet	Muséet
September	05	Regementets dag/Försvarets dag	Regementet
	17-20	Höstresa	Europa
		Biblioteket öppet	
	24	Stort föredrag med ärtmiddag	Mässen
	27	Muséum öppet	Muséet
Oktober	03	Regementsmarschen	Fristad/Borås
	15	Öppet hus/Biblioteket öppet	4:e våning
	24	Höstmiddag	Mässen
	25	Muséum öppet	Muséet
	29	Stort föredrag med ärtmiddag	Mässen
November	12	Öppet hus/Biblioteket öppet	4:e våning
	26	Stort föredrag med ärtmiddag	Mässen
	29	Muséum öppet	Muséet
December	11	Lilla Jul	Mässen

Kunglig Älvsborg Regementets Kamratförenings Årsmöte 2020

Torsdagen den 12 mars höll föreningen sitt årsmöte. Ordföranden för mötet var Svante Bergh med Ingrid Ståhl som sekreterare. Före mötet bjöd de 35 gästerna, som infunnit sig till mötet på krigarmiddag. Ärtsoppa med tillbehör allt, som traditionen bjuder.

Mötet genomfördes i sedvanlig ordning verksamhetsåret var föreningens 80:de år. Bildandet skedde 18 juni 1939. Årsavgiften fastställdes liksom föregående år till 300 kronor. Valberedningens ordförande har varit Börje Ståhl och Jan Andersson, vilka tagit fram dessa namn, som klubbades:

Ordförande på ett år, Svante Berg, vice ordförande nyval Jan Andersson, Ledamöter på två år: Ingemar Ström, Leif Nilsson, Saga Brandt, nyval Per-Johan Swartling och Bo Rutger Fägnfors. Kvarstår Fredrik Hagman och Ingrid Ståhl. Revisorer Roy Karlsson och Lennart Ottosson och dessas ersättare Åke Hell och Lars Rehn.

Under året har 5 styrelsesammanträden genomförts och antalet medlemmar var vid årsskiftet 491.

God ekonomi

Föreningens ekonomi är god och har stora tillgångar i form av inventarier, boksamling, stor samling av silverbestick. Vi har även ett helt renoverat soldattorp samt ett museum som till stora delar tillhör föreningen. Föreningen har många, väldigt många, aktiviteter som genomförts under året. 8 stora föredrag samt ett tjugotal kvällar med "Öppet hus", oftast med lite mindre föredrag, filmkvällar eller liknande. Traditionenligt före jul "Lilla Jul" och samling på mässen 1 januari för att välkomna nya året

Styrelsen vill tacka alla som har stött verksamheten, både praktiskt och ekonomiskt. Vi vill framhålla Föreningen För Göteborgs Försvar, Göteborgs Garnison, Hemvärnet, våra sponsorer samt alla som har skänkt medel för mässens vänner och renovering av stolar. Ett stort TACK till Er alla.

Medaljutdelning

Efter årsmötet utdelades medaljer mm. Sven Wergård och Hanseman Samuelsson förärades med varsin vapensköld. Silvermedalj tilldelades Madeleine Svensson, Bo Axberg, Åke Hell, Leif Nilsson och Saga Brandt. Guldplakett till Svante NN, Christian Svensson och Anders Pedersén.

Sven Wergård, som lämnade sin plats efter mångårig både ordförande och vice ordförande för vår förening utnämndes till Hedersordförande på livstid.

Göteborgs hamn

Ordföranden Svante Bergh gav därefter en orientering om bl.a. vad som sker i Göteborgs hamn. Om det kommande nya regementets plats och var tanken är att det ska placeras.

Efter att han besvarat några aktuella frågor avslutades kvällens möte.

LARS REHN

Inför maten

Middag före mötet

Ordförande Svante Bergh och sekreterare Ingrid Ståhl

Före detta ÖB på I 15 besök

Rikets överbefälhavare under tiden 2009 – 2015 – **General Sverker Göranson** – besökte Kamratföreningen i slutet av februari detta år.

Efter en välsmakande ärtsoppa i regementets fina mäss flyttade sällskapet upp till 4de våningens fina föreläsningssal. Besöket samlade ca 60 deltagare – intresset var väldigt stort. Sverker Göranson var den ÖB som tvingades fortsätta försvarets omställning från invasionsförsvar till det nya insatsförsvaret. Han redovisade på video omställningen från flera brigader,

fartyg och flygplan till enstaka sådana. Göranson krävde förgäves höjda anslag och menade att det t o m skulle kunna bli nödvändigt att lägga ner en hel försvarsgren.

"Vi kan försvara oss mot ett angrepp med ett begränsat mål. Vi kan tala om

Sverker Göranson

en vecka på egen hand. Därefter måste vi få hjälp av andra länder"

ÖB motarbetades av sittande regeringen Reinfeldt. Statsminister talade om försvarets särintresse. ÖB hotades av åtal. Tumultet innebar att ÖB blev sjukskriven i två månader.

De många deltagarna fick en väldigt bra genomgång av utvecklingen av försvaret. Många frågor ställdes och de besvarades utförligt av Sverker Göranson. Sverker avtackades med en ny framtagen sköld med I 15 emblem.

Efter en kraftig applåd avslutades föredraget.

SVEN WERGÅRD

Lite militär historia

Omtänksamhet om och vård av materiel har funnits i Armén länge...

Visst kommer alla som gjort sin värnplikt ihåg när första utrustningen hämtats från förrådet och kontrollen efteråt. Tre par strumpor **HÅLL FRAM o.s.v.**

Här följer historia från I 15 sista arméingenjör Hans Gerlach.

På 80-talet var jag en period väldigt ofta på Gotland i tjänsten. Man får då ibland tid över efter arbetsdagens slut att gå i affärer och antikvariat. Här hittade jag ett antal band "Kongl. Maj:ts "nådiga Tjenstgöringsreglemente för den Armée" den är i 4 delar, tryckt i 2 band 1819. Delar av böckerna är inte ens uppsprättade!

En annan bok jag inskaffade var "Utkast till en histo-

ria om Kongl Södermanlands Regemente IV stycket" tryckt 1791. Samt Kongl Maj:ts Nådiga Förordning om Truppers och persedlars fotskaffande" tryckt 1843. Dessa är inte heller uppsprättade.

Det finns en del ställen i texten som ännu idag har sin bärighet för att materielen ska kunna fungera när det gäller. En tidig föregångare till bl a "Soldaten i Fält", "Soldi Mtrl", m fl. Inget nytt under solen...

Jag vill ge lite utdrag ur dessa böcker vad gäller underhållstjänsten mm. På den tiden fanns följande kategorier; Timmerman, Trosskusk, Profoss, Standard-Junkare, olika musiker, Sadelmakare, Esquadrons- eller Batterie-Hofslagare, Regements-Hofslagaren eller Regements-Hästläkaren, Fältväbel, Mönsterskrivare, Regements-Commissarie, Regements-Skrivaren, Bataillons- Läkare, Regements-Läkaren, Presten, Auditören, Regements-Stallmästaren. (Därutöver off, uoff, Corpraler och manskap)

"De hvarje Tjenstegrad inom ett Regemente åtföljande skyldigheter;

17§; mom 8; Alla till munderingen hörande beväring-beklädnads- och utrednings-persedlar skall han, till alla deras delar, noga känna; dem väl vårda och vidmakthålla; förstå att dem söndertaga, sammansätta och packa, så

väl till parade som marche; vara försedd med hvad till deras rengöring och färgning erfordras; samt efter hvarje nyttjande, dem genast rengöra och förvara.

Sina Gevärs-persedlar skall soldaten framför allt vårda, och alltid ihågkomma, att i krig hans tjänstbarhet, ofta hans lif och välfärd bero på dugligheten af hans gevär och på hans skicklighet att dem nyttja.

Mom 16; Han bör väl öfva sig i sadling, betsling och packning, samt selning och anspänning; känna alla till Sadelmunderingen och Seldonet hörande persedlar; samt sjelf urskilja och, om så fordras, rätta hvad som felar, såsom stoppning m m. s. på det hans häst ej må skadas af sadel eller

sele; hvilket aldrig utan vårdslöshet kan inträffa.

19§: Timmermannen skall underhålla verktygen hvassa och i godt stånd, samt förstå

att dem, till förfärdigande af nödiga arbeten nyttja.

På marcher skall han kunna laga söndriga broar, med fasciner och annat virke förbättra vägarna, samt förfärdiga sjukbårar m. m.

21§; Profossen skall, efter de föreskrifter han af Regements Väbeln undfår, hafva tillsynen om de brott arresterade personer, draga försorg att de riktigt erhålla vad dem består och ej begå underslef då han efter befallning verkställer ett ådömt straff.

28§; Regements Sadelmakaren,

Stockmakaren och Pistolsmeden skall i Fält, i Läger och vid Commenderingar, så vidt sig göra låter, iståndsätta de Regementet eller Corpsen

tillhöriga Sadelmunderingen och Gevärs-persedlar; kostnaden för dertill uppköpta materialier ersättes honom efter verifierade räkningar.

Pistolsmeder och Stockmakare erhålla betalning efter den af Kongl. Krigs-Collegium fastställd taxa.

Sadelmakaren skall äfven undervisa Recruterne, huru Sadeln passas och stoppningen rättas, så att Sadeln ej bryter hästen.

Pistolsmeden undervisar om Gevärens beståndsdelar, dessas sönderta-

gande, sammansättande och vidmakthållande.

(Även regementschefen hade krav på sig som exempelvis vid mönstringar.)

128§; Regements-Chefen inlemnar till General-Mönsterherren en förteckning som visar hvilka officerare sedan sista Mönstring begagnat semester och hvilke som åtnjutit Kongl. Permission. (Man kan undra hur lång semestern var...)

(På den tiden fanns dödsstraff reglerat i instruktionerna. Här några utdrag ur dessa bestämmelser)

Executioner 152§;

När någon, enligt fastställd eller Laga kraftvunnen dom, hvaruti ändring ej vidare sökas får, skall vid Regementet undergå dödsstraff, commenderas till vakt vid executions-platsen 1 Major som förer befälet samt 2 Capitainer, 2 Lieutenanter, 2 officerare af första graden, 12 Underofficerare, 4 Trumpetare eller Trumslagare och 300 man till fots.

Denna styrka rangerad å afrättningsplatsen på 2 leder, formerar en sluten fyrkant. Om den brottslige skall arquebuseras, blifver fyrkanten öppen.

1 Då delinquenten kommit spetsgårdens, låter Majoren, under skyldradt gevär, Regements Väbeln uppläsa dödsdomen.

2 Sedan commenderar han gevär på axel, och gifver derefter tecken till dödsdomens verkställande, i händelse delinquenten skall hängas eller halshuggas, men om denne skall arquebuseras, öppnas först fyrkanten på den sidan, der delinquenten skall stå eller sitta; på

honom förbindas ögonen, och på kläderna fästes ett synbart märke framför hjerstat.

3 Nio man, dertill förut commenderade, hvilka skjuta väl och

hafva säkra gevär utan bajonetter, ställa sig på ett led midt emot och 12 steg ifrån delinquenten...

Arméns organisation i Fält;

3§ Arméns Indelning och särskilde Vapen.

Infanteriet delas i mohn af Arméns storlek i 2 eller flera Fördelningar. Hvar fördelning delas vidare; 2 eller flera Brigader. Hvar Brigade består af ett antal Regement och Batailloner. Batailloner af samma Regemente får ej

”

Sina Gevärs-persedlar skall soldaten framför allt vårda, och alltid ihågkomma

”

Sadelmakaren skall äfven undervisa Recruterne, huru Sadeln passas

delas på olika Brigader

Artilleriet utgör äfven en särskild Fördelning under Artillerie-Befälhavarens ordres, består af Belägrings- och Fältartillerie. Belägringsartilleriet förbliver i Hufvud-Depoten i krigsorten, till dess behof deraf inträffa. Fältartilleriet åtföljer Arméen...

Fortifikations-Brigaden. Dess åliggande är att besörja Fältverks uppförande, broars slående, vägars anläggande och lagande...

Fältmättnings-Brigaden är under krig införlivad i Arméens General-Stub...

Dess åliggande är att recognosera Landet, afteckna positioner, träffningar och under marcher uppgifva marche-router, utse platser för Lager, bivouaquer och Qvarter.

Arméns särskilda Stater;

Fältförvaltnings-Staten eller General krigs-Commissariatet består af General-Intendenten som chef, General krigs-Commisarien, samt en Fördelnings-Intendet vid hvar Fördelning.

Detaille-chefer äro; Underhålls-, utrednings-, och sjukhus-Intendenten.

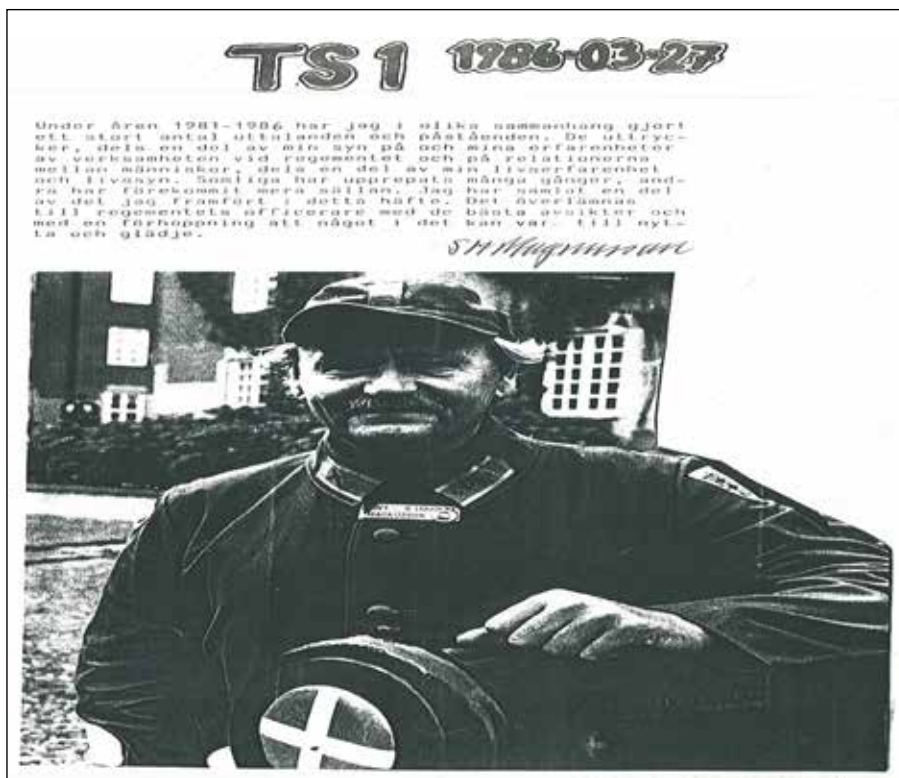
(det må jag säga är en lagom sekt 2 – eller?)

Kavalleristen och Fält Artilleristen måste med flit lära sig att väl rykta och fodra sin häst och densamma med lika omtanke vård, som sig sjelf, alltid ihågkommande att hans eget lif, välfärd och anseende vid de viktigaste tillfällen, kan bero af hästens tjänstbarhet. Han måste äfven med yttersta uppmärksamhet följa den undervisning honom i ridkonsten meddelas, för att med fullt förlitande på sin häst, kunna med honom verkställa äfven de svåraste och hastigaste rörelser."

Var har man hör detta förut? Vårda materiel (hästen), sedan Dig sjelf. Idag är det nog ofta tvärt om. Tyvärr har jag under min aktiva tid sett för många exempel på omvänd ordning. Man lär sig aldrig av historiens erfarenheter. Att lära sig vad materiel tål att utsättas för, för att klara ett längre brukande är viktigt. Hästen kunde visa vad den orkade, om den led eller på annat sätt var utsatt för svårighet som kunde kosta den livet. Dagens olika system tiger och ger ingen "reaktion" förrän den kollapsar. Då är det för sent. Kontinuerligt underhåll utförd av den enskilde soldaten är viktigt. Detta gäller även i framtiden.

Några tankar från

HANS GERLACH
FD ARMÉINGENJÖR I 15 1965-66

En Regementschef vid I 15 som var en profil Sven Henry (Sir) Magnusson. Mer om honom i senare nummer.

Han gav ut denna TeSagt. En samling med olika citat och tankar från andra hur han såg på officersyrket och utbildning av soldater.

Några citat ur TS "Vänta inte på att andra ska lösa dina problem. Lös det själv!"

"Om chefen delar sina soldaters möda får han också dela deras glädje"

En fiende som är svår att vinna över

En fiende som är så liten att vi inte ser eller klarar av den.

Naturen är fantastisk. Den är både vän och fiende till allt levande på vår jord. Den är fantastisk på det sätt som den vill reglera beståndet av allt levande.

Det är fruktansvärt för släkt och vänner när en närstående eller vän avlider i en för tidig bortgång.

Naturen är obarmhärtig, tar ingen hänsyn till ålder, vuxen, barn eller kär vän.

Blir det för många av en art på vår jord, går naturen in och reglerar detta, kanske på ett grymt sätt men ändå rätt för allt levande. Till exempel: För många harar ser

naturen till att det blir harpest, för många lämlar i norrlands fjällvärd utbryter en pest bland lämlar som det gjort i alla tider o.s.v.

För många människor? Digerdöden, spetälska, Spanska sjukan och nu senast Covid19.

Vetenskapsmänniskorna har blivit duktigare och skickligare allt eftersom tiden går, men, men.

Dubblas eller flerdubblas människorna, som nu sker kan naturligtvis inte växligheten klara av att föda alla människor. Så för oss levande är det både otur och tur att naturen fungerar.

LARS

John Olov Fridh, minns tillbaka: Minnen av en I 15 profil

Jag började tjänstgöra vid Älvsborgs Regemente 29 september 1980. Detta efter GS 1 på I 17, AspS1 för I 17 och AspS2 och Karlberg för Livgardet. När jag kom "hem" som nybakad löjtnant och blev skytteplutonschef för 2 pluton Norra Kinds komp hade jag ätit lunch vid regementet en gång och besökt och planlagt min transport till regementet vid Pers någon månad tidigare.

Det var spännande att bara ha ett par veckors förberedelser innan soldaterna ryckte in. Det gällde att snabbt lära sig hur saker fungerade på regementet och hitta till övningsplatser och förråd mm. Det fick lösas efterhand och med hjälp av de instruktörer jag hade på plutonen fram till de började PK, efter jul, en del i deras utbildning som Plutonsofficerare och en ställföreträdare som tyvärr blev långtidssjuk runt jul. I princip ensam på plutonen och med runt 50 värnpliktiga soldater utan att få ha övertid

var det en rivstart i karriären som utbildningsofficer. Lärorikt och tuff tjänst. Tror inte jag besökte mässen en gång under våren. Dagarna började 07.15 med sjukvisitation 07.30 för att starta dagen 07.45 med uppställning och visitation av städning och utrustning.

Till det kom vår krävande utbildningschef vid regementet Överste Arnhall. Att ha honom som utbildningschef var väldigt nyttigt men kändes då bara jobbigt. Han förbjöd till exempel att gruppcheferna skulle få föra truppen från regementet till övningsplatser och skjutbanor. Något som jag blev tvungen att bryta mot mest hela tiden för att skapa mig tid att hinna förbereda övningar och hämta ut ammunition och övningsmateriel. Att soldaten skulle bära enhetlig utrustning och vid alla tillfällen bära hjälm var en av hans käpphästar. Det innebar att man fick sätta ut A-varnare (Arnhall-varnare) och ha kompletteringsutrustning i ryggsäcken.

Ett tillfälle jag minns då jag blev uppmärksam av min A-varnare var

när jag övade plutonsanfall mot Besetorpet. Min varnare uppmärksammade att Utbildningschefens bil närmade sig och det gav mig tid att ställa upp plutonen och dela ut reservhandskar mm så plutonen var enhetlig då jag gjorde fältanmälan.

Han hade ett krav att övningarna skulle börja kl 08.00 så ni förstår att man var under viss press att vara effektiv.

Ett minne från sjukvisitationen. I början på 1980-talet var en del inte så intresserade att delta i de större övningarna som bataljonsövningar utan då passade många på att sjukanmäla sig. För att försöka slippa övningen. En måndagsmorgon låg 15 sjukanmälningar på mitt bord då jag kom till befälsrummet klockan 07.15. Jag tittade genom högen, suckade och svor inombords. Dörren öppnades och någon kom in i rummet. Personen sa inget utan satte sig bara mitt emot mig.

När jag tittade upp såg jag Överste Arnhall. Han sa bara, "fortsätt jag ville bara vara med om en sjukvisitation". 07.30 började soldaterna knacka på dörren och anmäla sig för sjukvisitation.

Den dagen var det ingen som ville gå till sjukan utan av någon konstig anledning var det bara Alvedon, plåster och liknande de ville ha.

En bataljonsövning skulle avslutas med att vårt kompani en fredagsmorgon skulle anfall mot Femskiftet söder Borås. En kulspruteskytt hamnade lite bakom men slutade inte skjuta. Just då råkade utbildningschefen vara på plats och se detta. Han kommenderade uppställning på kompaniet och bestämde att kompaniet skulle göra uppsittning och göra om anfallet. Gör om gör rätt. Vilket innebar att det blev en sen fredag innan vi kunde släppa kompaniet.

Översten fanns överallt. Han kom ibland fältmässigt krypande fram i stridsställningarna och kontrollerade att order gavs rätt, att eldställningarna grävdes och stöd för vapen mm gjordes rätt.

Sommaren 1982 tjänstgjorde jag vid Kadettsko-

lan som det året genomfördes vid I 17 i Uddevalla. Överste Arnhall inspekterade utbildningen och vi var missnöjda med hur den genomfördes. Översten klarade ut vad han tyckte med regementschefen. Det var bra att ha honom bakom ryggen. Vi på Älvsborgsregemente hade hans inflytande att tacka för att utbildningen vid regementet höll så hög klass.

Överste Arnhall gick vidare som chef för I 14 Gävle och senare till tjänsten som Arméinspektör i Milo Bergslagen.

Det var i den befattningen som jag har ett av mina sista minnen av honom. Jag var Eldledningsplutonschef och jag och mina eldledningsgrupper deltog i en artilleriövning tillsammans med I 3 från Örebro och A9 från Kristinehamn. Övningen körde fast mitt ute på slättterna runt Kumla. Anledningen var att I 3 inte hade tagit fram kartor som räckte till. Efter några timmars väntan så samlade jag grupperna runt mig och pratade genom olika delar av vad som hänt. Plötsligt kom en terrängbil 11 i hög fart, bromsar och ur den hoppar Överste Arnhall. Jag tog ett djupt andetag och förväntade mig att få en utskällning för den skithögsformation vi stod i. Men inte då det var en sprudlande glad överste som hälsade och sa att det var kul att träffa I 15 personal. Ordning och reda, hjälmarna bars på huvudet och vi var prydliga.

Han sa "Ni skulle sett de där artilleristerna vid haubitsbataljonen, de låg bara och slöade vid pjäserna, utrustningen i ordning och de bar inte ens hjälm."

JOHN-OLOV FRIDH

Överste Arnhall ofta i centrum men svår att få på bild

Göteborgs garnisons utveckling av infrastrukturen

Efter en mansålder av kontinuerliga nerdragningar skall Försvaret växa. Nya förband och ökade ambitioner för de förband vi redan har, kommer inte bara att kräva mer resurser till löner, övningar och materiel. Även byggnader och annan infrastruktur behöver ses över för att möta de nya behoven. Till detta kommer kraven från en rejält ökad volym grundutbildning.

Nu innebär inte detta att alla förband och garnisoner, kan få allt det de menar sig behöva, i form av nya förråd, kaserner, utbildningsanordningar och skjutbanor. I så fall får vi inga pengar över till att genomföra verksamheten. Det är därför av yttersta vikt att vi nu, kanske mer än någonsin, vinnlägger oss om att ta fram ordentliga beslutsunderlag för hur resurserna skall fördelas. För den som jobbar i främsta linjen kan det kanske vara frustrerande att beslut om investeringar ibland inte kommer direkt men det är en lång kedja av avvägningar som skall leda fram till att visionerna blir betong. Hur ser hoten ut? Vilka områden måste vi behärska? Var skall förbanden och verksamheterna förläggas? Först när svaren på dessa frågor börjar läggas in på en tidsaxel, går det att avgöra i vilken ordning vi skall investera.

Om jag ändå skall försöka sammanställa vad allt detta innebär för Göteborgs garnison, kan jag konstatera några uppenbara infrastrukturbehov. Vår hamn behöver renoveras och moderniseras, ett arbete som nu är i projekteringsfasen och kommer att genomföras de närmsta åren. Utan en fungerande hamnläggning kan vi inte bedriva amfibieverksamhet med allt vad det innebär för folkförsörjning och värdlandsstöd. Parallellt med detta behöver vi skaka dammet av det slumrande Skärgårdsskjutfältet. Känso får en översyn av sin hamn och vi skall utöka amfibiestridsövningsmöjligheterna.

För den växande värnpliktsutbildningen behövs nya möjligheter till grundläggande skjututbildning men också övningsterräng. Om grundutbildning och amfibieverksamheten skall växa på Karingberget kommer det att bli trångt, mycket trångt. Även den nya

En viktig erfarenhet från upprustningen under kriget, var det stora behovet av ändamålsenliga skjutfält. Lyckligtvis har vi har vi många kvar. Nu handlar det om att utveckla dem för de framtida behoven.

stridsskolan för försvarsmedicin skall få plats. Därför behöver vi flytta ut några av hemvärnsbataljonerna. Här finns det stora möjligheter att få goda förutsättningar för verksamheten. Med ett par nya hemvärnsanläggningar i Göteborgsområdet har vi möjlighet att samla fordon, utrustning, kontorslokaler och personal på ett ändamålsenligt sätt, kanske samgrupperat med sjukhuskompanierna. Det påbörjade bygget för Bohusdalgruppen (40:e Hvbat) på Skredsvik är ett gott exempel på hur en

dylik anläggning skulle kunna se ut. Nu tar det tid att projektera och bygga så en interimslösning skulle kunna vara att hyra lokaler under tiden. I denna fråga är ännu inga beslut fattade men det kan gå fort när de väl kommer. Det är en spännande tid vi får uppleva och jag är övertygad om att resultatet mestadels kommer att bli bra.

**FANJUNKARE JONAS LIDÉN
LPLE VÄST**

Var ställer vi upp fordon och båtar väderskyddat?

Tennfigurerna på mässen

I armérummet på mässen, i det stora vitrinskåpet, står åtta målade tennfigurer. De tillkom efter ett möte med Erik Pousar år 2010. På Eriks tjänsterum stod ett par tennfigurer på en hylla. Jag kände igen figurerna och berättade för Erik att det sedan många år tillbaka var min hobby att måla sådana figurer.

När mötet var över hade vi bestämt att jag skulle måla ett antal figurer som skulle visa hur soldaterna i Göteborg har varit uniformerade under olika tidsepoker. Figurerna skulle ställas ut i armérummet på mässen.

Den firma som har ett utbud av svenska tennfigurer heter "Tradition of Scandinavia". Företaget är idag svenskägt. Företaget som ursprungligen var engelskt förvärvades någon gång under senare delen av 1900-talet av överstelöjtnanten vid artilleriet, Ander Lindström och hans bror. Verksamheten bedrivs idag i London och Stockholm av Anders son.

Att det stannade vid 8 figurer berodde på att de var det antal jag kunde hitta som var möjliga att använda i det här sammanhanget. I ett par fall har jag modifierat figurerna något för att de skulle bli användbara.

Tiden för Göteborgs grundande. Det var ett hemvärnsliknande förband avsett att förstärka till staden inrote-rade förband. Det var Göteborgs första permanenta förband. Förbandet benämndes Borgerskapets militärkår och byggde på principen att stadens befolkning skulle ingå i försvaret av staden

Värvade svenska livregementet till fots. Garnisonsregemente i Göteborg 1680 – 1709.

1701 deltog två kompanier i Göteborg-seskaderns expedition mot Archangelsk. Syftet var att ta staden och försätta Ryssland i blockad. Ryssarna var emellertid förvarnade och försöket misslyckades.

Artilleriofficer vid artilleristaten i Göteborg. Uniform m/1687. Förlagan finns avbildad i Alf Åbergs bok Karoliner.

Uniform m/1706, officer. Västgöta tremänningsregemente före ombildandet till värvade Göteborgs yngre garnisonsinfanteriregemente.

Uniform m/1779, officer. Göteborgs yngre garnisonsinfanteriregemente 1721 – 1801.

Sommaren 1790 tjänstgjorde regementet ombord på skärgårdsflottans Bohuslänska eskader i finska viken och deltog i både Viborgska gatloppet och slaget vid Svensksund. Vid Svensksund var det den Bohuslänska eskadern på den högra flygeln som blev hårdast ansatt av fienden. Om flygeln sviktat hade slaget förmodligen fått en annan utgång.

Götaartillerist m/1872, officer. 1794 delades artilleriregementet upp i fyra fristående regementen; Svea, Götas, Wendes och Finlands artilleriregementen. Göta artilleriregemente bildades av de delar av regementet som återfanns i Västsverige. När Yngre garnisonsinfanteriregemente avvecklades 1801 överfördes merparten av soldaterna till "Götarna" som också övertog Borgerskapets kasern. Därifrån flyttade förbandet till Kvibergs kaserner där förbandet fanns till sin nedläggning 1962.

Uniform m/1910. Landstormssoldat tillhörande landstormsbataljonen underställd Älvsborgs fästning.

I samband med första världskriget påbörjades ett utbyte av landstormens tidigare "halvcivila" klädsel mot uniform m/1910 med landstormshatt m/1907.

Uniform m/1939 med livpäls m/1913. Sinnebilden av vår tappra svenska beredskapssoldat under andra världskrigets tuffa vintrar.

Vad gör tennfigurerna sällskap

Som framgår av bilden på sidan 36 så återfinns också en fanlikande duk och en äldre bok i samma skåp som tennfigurerna. Duken är en kopia av de centrala delarna på en kompanifana Borgerskaps militärkår. Originalen fanns när den avfotograferades på Röhnska museet. Fotot har lags över på en blå duk med liknande färg som originalfanan. Under det lite underligt sittande lejonet kan man utläsa bokstäverna SOIC. Dessa står för Svenska Ostindiska Companiet. Antagandet är att kompaniet sponsrat fanan. Kanske var det någon av de högre potentaterna i kompaniet som var kompanichef.

Lejonets ovanliga pose och dess lite tilltryckta nos kan nog härledas till endera dåligt beställningsunderlag eller en lite annorlunda syn på hur ett lejon bör avbildas.

Den gamla boken är en bibel från 1700-talet som återfinns i fästningskyrkan på Nya Älvsborg. Att denna nu återfinns i mässens armérum kanske är lite förvånande. Förklaringen är att, Karlskrona undantaget, så bemannade arméns landets kustfästningar av armén. För Göteborgs garnison innebar detta att utöver Nya Älvsborg så bemannade garnisonen också Varberg och Carlstens fästningar

Stort tack till Erik Pousar som såg till att förverkliga vår idé och till Björn Andersson som bidrog med sitt gedigna historiska kunnande.

TORGNÝ ALLVIN, HOBBYNÖRD

Mera bidrag till Älvsborgarna!

Först vill jag tacka för de bidrag jag fått som gjort att vi fått en tidning även denna gång. Till framtida nummer vill gärna ha mer artiklar som handlar om dagens värnpliktsutbildning, insatser och utbildning av, sjukhuskompanierna, hemvärnet och amfibieutvecklingen.

43.hvbat är väldigt duktiga på att skriva men vi har ju fler hemvärnsbataljoner.

Kamratföreningarnas historiska berättelser är ofta roliga, fler såna men med bilder!

BILDER! En bild säger mer än tusen ord, är helt rätt. Bilderna måste dock vara i hög upplösning. Det kan ibland inte göra något att bilden inte har helt perfekt upplösning. Innehållet är viktigast. Vi kan fixa till bilden om den bara är tillräckligt stor och då menar jag Mb. Mobilkameran tar oftast tillräckligt bra bilder. Var bara noggrann då du skickar bilden inte förminskas av mailprogrammet. Skicka den som filer inte infogade i maillet.

Times New Roman 12 vill jag att ni skriver texterna i, då slipper jag göra om dem.

Nu börjar VI med nästa nummer av tidningen!

JOHN-OLOV FRIDH
REDAKTÖR

john-olov.fridh@hotmail.com

Men nu njuter vi av sommaren. Som jag här på Brassariet i Håverud

Hemvärnets veteranförening presenteras

Då vi på grund av covid 19 inte kunnat ha några aktiviteter presenterar vi vår förening och dess målsättning

Det tycks som att dagens Hemvärnsmän inte vet om att de fortfarande kan vara kvar som Hemvärnsveteraner efter avslutad tjänstgöring i Hemvärdet.

Vad som fordras är enligt Hemvärns-handboken att: man uppnått 50 års ålder och varit med i Hemvärdet i 10 år. Då man ämnar avsluta sitt engagemang eller uppnått 70 års ålder skall man kontakta sin Kompanichef eller Bataljonschef och tala om att man vill kvarstå som Veteran.

En Veteran har inga skyldigheter mot Hemvärdet utan kan delta i Hv verksamhet som hen önskar. Som Veteran har man inte någon ersättning för

deltagande i övningar. Veteran har heller inget vapen.

Framför allt så får man följa Hemvärnets utveckling och framtid genom att fortfarande få tidningen Hemvärdet och tidningen Älvsborgarna.

Du kan också också anmäla dig till Hemvärnets Veteranförening.

Föreningen bildades den 4/12 2000.

Anledningen till detta var att, sedan hemvärdet bildades hade ingen något större intresse för Hemvärnspersonal som blivit Veteraner och därmed lämnat den aktiva tjänsten. Veteranerna var fortfarande kvar i föreningslistan och till förfogande, men de flesta befäl brydde sig inte.

Några Veteraner diskuterade detta och beslutade sig för att starta en Veteranförening. En interimstyrelse tillsattes därefter bildades föreningen.

Göteborgs Hemvärns Veteranförening är en ideell kamratförening för hemvärnsveteraner inom Göteborgsområdet.

Vår målsättning är att bland annat främja och utveckla den sociala gemenskapen hos Hv-veteraner, att främja studier och studiebesök i ämnen som berör försvaret och samhället och att anordna kamratträffar/möten under gemytliga former.

Vi har besökt många militära objekt och museer i södra Sverige.

Vi utgör en resurs, med kunskaper och erfarenheter från mångårigt arbete inom hemvärdet, och kamratstöd som kan komma den nuvarande Hv-verksamheten till del. Vi är för närvarande C:a 110 medlemmar men märker att nyrekryteringen bör öka då medelåldern fortsätter att stiga. Förra året hade vi parentation för 8 medlemmar och behöver därför nytt friskt blod. Tveka inte att anmäla dig.

Medlemsavgiften är för närvarande 100:- om året.

Föreningen är bland annat medlemmar i följande föreningar:

SMKR Sveriges militära Kamratföreningar.

FAKTA

Göteborgs Hemvärns Veteranförening – GHVF

Du är välkommen att bli medlem i vår förening. Medlemskap i föreningen kan erhållas av varje Hemvärnsveteran, samt de som aktivt arbetat för Hemvärnets bästa under många år.

Vår målsättning är bland annat att främja och utveckla den sociala gemenskapen hos våra medlemmar, att främja studier och studiebesök i ämnen som berör försvaret och samhället och att anordna kamratträffar/möten/resor under gemytliga former.

Kontakta vår ordf. B.G.Tönnäng 070-3581594 eller sekr. J Jörgensen 0708-255452
Du kan också anmäla dig på ghvfgb@gmail.com

Vi vill hylla följande medlemmar på deras bemarkelsedagar:

Ett stort grattis från vännerna i Kamratföreningen.

Födelsedagar 2020	Datum	År
Alf Jacobsson	29-aug	90
Leif Gyllenhammar	26-sep	80
Sandor Csok	26-sep	80
Bill Nilsson	05-nov	85
Karl Olsson	27-nov	85
Uno Hansson	20-dec	85
Florencio Rubio	25-dec	70
Lars-Göran Olsson	30-dec	70

GSMK Göteborgs samverkande Militära Kamratföreningar.

Västsvenska Militärarvet Traditionsförening inom Göteborgs Garnison

VID PENNAN
BENGT G TÖNNÄNG

Efter senaste årsmötet har styrelsen följande sammansättning:

Ordförande:	Bengt G Tönnäng	Suppleanter:	Jarl-Erik Gertz
Vice Ordf:	Lars Olsson		Olle Everslund
Kassör:	Eva Sterner		Kjell Nilsen
Sekreterare:	John Jörgensen		Kjell Dalesjö
Ledamot:	John Petersen		

Två fullvuxna Veteraner: Ants Kumm 82 år och Lars Johnelius 90 år

Bertil Pettersson 88 år och Lennart Alm 90 år avtackades efter 20 år i styrelsen

B POSTTIDNING
Returadress:
Älvsborgarna, Göteborgs Garnison
Box 5155, 426 05 V Frölunda

20558569

FÖRENINGEN FÖR GÖTEBORGS FÖRSVAR

Föreningen har sedan dess bildande 1912 haft som ändamål ”att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar inom Göteborg och Västsverige”.

Föreningen anordnar försvars- och säkerhetspolitiska informationsmöten, seminarier och debatter där kvalificerade deltagare från politik, myndigheter och akademi bidrar. Som medlem får man den fristående försvarstidningen ”Vårt Försvar”.

För att bli medlem betalas medlemsavgiften på 200 kronor för ständigt medlemskap till föreningens bankgiro 5703-5263. Skicka samtidigt ett mejl till sekreterare@goteborgsforsvar.se med ditt namn, adress och telefonnummer.

FÖRENINGEN HAR EN EGEN HEMSIDA:

www.goteborgsforsvar.se Surfa in och ta del av vårt program med föreläsningar och annan information!

VÅRT FÖRSVAR

Oberoende tidskrift sedan 1890

Ti 1. Mars 2014

Tidningen utkommer fyra gånger per år och innehåller många artiklar av stort värde för den som vill följa med i försvarsdebatten.

Återanvänd gärna tidningen genom att låta den hitta nya läsare.
Arbetsplatsens fikarum, släkting, pizzabutiken, frisören, idrottsklubben osv.